VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XIV. évfolyam, 58. szám — Ára: 60 fillér — Vasárnap, 1958. március 9.

Ma:

Nagy lehetőségek belföldi társasutazásra

Nő-nagygyűlés a Szabadság Moziban

Moszkvába látogat az angol hadügyminiszter

1848-as forradalmi hagyományainkról

Szegedi Szép Szó

APRÓ ANTAL:

A tanácsok kérjék a dolgozók segítségét és támogatását a problémák megoldásához

Mint már közöltük, pénteken az EFEDOSZ budapesti székházában megkezdődött a tanácsfunkcionáriusok kétnapos országos értekezlete.

Az értekezletet Dobi István elvtárs, az Elnöki Tanács elnöke nyitotta meg, majd Apró Antal elvtárs, a Minisztertanács első elnökhelyettese mondott beszédet.

Bevezetőben a tanácsok szerepéről, jelentős feladatairól beszélt, majd megállapította: — A szocializmus építésében továbbra is szilárdan támaszkodhatunk a tanácsokra. A párt és a kormány nevében kijelenthetem — mondotta Apró elvtárs —, hogy tovább fogunk haladni a megkezdett úton, erősíteni, szilárdítani fogjuk a tanácsok munkáját.

Ezután emlékeztetett arra, hogy az ellenforradalom szerette volna megsemmisíteni a proletárdiktatúra központi szerveit és arra törekedett, hogy a tanács-rendszert rágalmazza, lejárassa a tömegek előtt. A tanácsok legtöbb helyen önerejükből, valamint a forradalmi munkás-paraszt kormány rendelkezéseire támaszkodva az akkori igen nehéz politikai és gazdasági körülmények ellenére viszonylag gyorsan rendezték soraikat, a tanácsok döntő többsége, úgyszintén az apparátus jelentős része bebizonyította, hogy a néphatalomért nemcsak a békés építőmunka idején tudnak dolgozni, hanem az ellenség elleni harcban is szilárdan lehet rájuk támaszkodni.

Az MSZMP Központi Bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében ezúton is megköszönjük azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a néphatalom védelmében, az ellenforradalom leverésében és az ország törvényes rendjének helyreállításában tettek — mondotta —, majd áttért a községi és városi tanácsok helyzetének, munkájának ismertetésére.

Régebben főtevékenységük a begyűjtés és a termelőszövetkezetek szervezése volt, sok helyen erőszakosan. Ez a dolgozó parasztságot egyes esetekben elidegenítette a tanácsoktól. Mindez megszűnt. A kormány megszüntette a begyűjtést, az MSZMP ideiglenes központi bizottsága pedig elítélte a termelőszövetkezetek szervezésének, korábban esetenként alkalmazott erőszakos módszereit és határozatban leszögezte, hogy a termelőszövetkezeteket az önkéntesség teljes tiszteletben tartásával kell szervezni, illetve erősíteni. Az ellenforradalom leverése utáni új helyzet rendkívül kedvező lehetőségeket nyújt a tanács és a tömegek közötti kapcsolat további megjavításához.

A tanácstagokat be kell vonni a munkába

Részletesen elemezte ezután a községpolitikai munkát. Számos jó példát említett erre, különösen a Szabolcs megyei Porcsalma község példáját emelte ki, ahol a tanács úgyszólván a lakossággal együtt határozta meg községfejlesztési tervét.

A tanácstagok tevékenységéről beszélt ezután, és megállapította, a tanácstagok csak akkor dolgozhatnak jól, ha a végrehajtó bizottságok bevonják őket a munkába. A tanácstagok döntő többsége szívesen részt vesz az állami munkában. Széles körben tapasztalható azonban, hogy a tanácsülésen nem adnak megbizatásokat az egyes tanácstagoknak. Általában kevés azoknak az ügyeknek a száma, amelyeket kötelezően a tanács elé kell terjeszteni döntés végett. Vannak elképzelések ennek a helyzetnek a megváltoztatására. Ezeknek az a lényege, hogy különösen a községekben, jónéhány kérdésben a tanács legyen köteles meghozni a határozatot. Ilyen kérdések például: adófizetési halasztás engedélyezése, vagy véleményezése, egyes állások betöltése, a tanács apparátusában dolgozók előléptetése, és más olyan ügyek, amelyek helyes eldöntését nagy mértékben segíti a tanácstagok helyi ismerete, a kollektíva bölcsessége és igazságérzete.

Beszéde további részében a végrehajtó bizottságok helyzetéről és munkájáról beszélt, majd külön foglalkozott a végrehajtó bizottságok elnökeinek tevékenységével.

Ezután áttért a falvak és a városok egyes problémáinak ismertetésére, megállapítva, hogy a társadalmi előrehaladásunk szempontjából most a falu, a mezőgazdaság a legfontosabb harci terület. Az életszínvonal következetes emelése nem lehetséges a termelés szakadatlan növekedése, a termékek önköltségének csökkentése és a munka termelékenységének növekedése nélkül. Mezőgazdasági termelésünk pedig még alacsony színvonalú. A mezőgazdaság szerkezete ma még túlnyomórészt kisárutermelő jellegű, ami a termelés fejlesztése szempontjából nagyon hátrányos.

Egyesek úgy vélekednek, hogy nincs szükség szövetkezeti mozgalom melletti agitációra, mert ez az önkéntesség megsértésének tűnhetne fel. A falun meghúzódó ellenséges elemek azonban egyáltalán nem ilyen passzívak és a szövetkezetek életét igyekeznek a legrosszabb színben feltüntetni. A jövőben a községi tanácsok érezzék jobban magukénak a község területén működő tsz-eket. A járási és megyei tanácsok pedig ne a községi tanács megkerülésével foglalkozzanak a termelőszövetkezetekkel, hanem velük együtt munkálkodjanak a termelőszövetkezeti mozgalom sok és bonyolult problémájának megoldásában. A szervező munka sikereit igazolja Szabolcs megye példája, ahol az aktív munka eredményeképpen az elmúlt év utolsó negyedében is számottevően nőtt a szövetkezeti tagok száma. A tanácsok nagyon fontos feladata, hogy a munkájukban még jelentkező hiányosságokat minél gyorsabban leküzdjék s az egész tanácsapparátus bátran, nyiltan álljon ki a párt és a kormány mezőgazdasági politikája mellett.

Nagy feladataik vannak a városi tanácsoknak

A városok problémáiról szólva megállapította, hogy munkásosztályunk, sőt egész dolgozó népünk szociális és

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Liebmann felvétele)

Holnap, március 10-én lesz egy éve, hogy a szegedi munkásőr-zászlóalj egységei megjelentek az utcákon. A felvonuló erőt, elszántságot, fegyelmezettséget sugárzó munkásőrök láttára az ellenforradalmárok szájára fagyott az addig széltében, hosszában terjesztett MUK-jelszó. Azóta is rendületlenül állnak a proletárhatalom bástyáin a szegedi munkásőrök: üzemi munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek, a munkásmozgalomban edződött idős elvtársak, és az új nemzedék képviselői.

A szocializmus hű katonái

Egy évvel ezelőtt — mint az országban mindenütt — Szegeden is megalakult a munkásőrség. Ezt a tényt nagy megnyugvással és örömmel fogadták a becsületes, dolgozó emberek. Egy év távlatából jóleső érzéssel és büszke örömmel tekint minden szegedi munkásőr is arra az útra, amelyet egységeik fejlesztésében napjainkig megtettek.

Ki ne emlékeznék 1957. március 10. verőfényes reggelére, amikor először jelentek meg a szegedi utcákon a kék overálba öltözött munkásőrök?! A dolgozók büszkén tekintettek ezekre az emberekre, akik a napi munka fáradalmai mellett még fegyveres szolgálatot is vállaltak — a szocializmus, a nép ügyéért. Abban az időben a szétvert és a föld alá szorított ellenség a »MUK«-jelszó megvalósításáról ábrándozott. Tétovázásra nem volt idő. S bátran kijelenthetjük, a magyar nép történelmében még nem volt példa arra, hogy szinte órákon belül egy katonailag megszervezett fegyveres egységet hozzanak létre. Ám akkor ez megvalósult, létrejött a munkásőrség. Tagjai mindenre el voltak szánva, hiszen egyrészt élénken emlékezetükben éltek az ellenforradalmárok gaztettei, másrészt le akarták mosni a Magyar Népköztársaság becsületéről azt a szégyenfoltot, amelyet az ellenforradalom okozott.

A munkásőrök tettekkel akarták bizonyítani, hogy ez az ország nem eladó többé, s nem lesz sakkfigurája a nemzetközi imperializmusnak. Az ellenforradalmárok fenyegetőzései azonban — mint várható volt — szertefoszlottak és semmivé lett a »MUK« is. Érdemes megjegyezni, hogy külső és belső ellenségeink, közöttük a Szabad Európa rádió is egy évvel ezelőtt széltében-hosszában azt híresztelte, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormánynak nincs tömegbázisa. Erre az ellenséges híresztelésre a munkásőrség létrejötte, az élet is csattanós választ adott. Már az első felhívásra tíz- és százezrek jelentkeztek a munkásőrség soraiba, hogy védjék a nép nyugalmát, szocialista alkotó munkáját. S pártunk, kormányunk a munkásőrség létrehozásával legyőzhetetlen fegyveres erőt teremtett. A munkásőrök szervezett katonai egységekbe tömörítve, a korszerű harcászati elvek alapján kiképezve, minden nehézséggel dacolni képes erőt képviselnek.

Amikor erről beszélünk, nem hivalkodásból tesszük. Az az ember, aki valaha olyan kollektívában élt, amelynek minden tagja egyet akar és egy elvet vall, az nagyon jól tudja, hogy ezek az emberek legyőzhetetlenek. S ilyen egy elvet valló emberekből áll a mi munkásőrségünk, amely méltán érdemelte ki a dolgozók szeretetét és bizalmát!

A munkásőrség a proletárdiktatúra szerve. Az igaz hazafiság, a proletár nemzetköziség alapján áll. Azokból a dicső hagyományokból táplálkozik, amelyeket a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalatai adnak. S a munkásőrök jelenléte is a garancia arra, hogy szeretett hazánkban megakadályozunk minden olyan esetleges további ellenséges kísérletet, amely szocialista rendünk megbontására irányul. A munkásőr-egységek képesek arra, hogy az ellenség esetleges kezdeményezéseit megfelelő válaszban részesítsék. Találóan kapta meg a választ az a huligán provokátor, aki az egyik idős munkásőrnek megjegyezte: »Kik is ezek a munkásőrök?...« A munkásőr szava gyorsan és biztosan hangzott: »Csináljon csak valami rosszat a nép rendje ellen, akkor majd megtudja«.

A szegedi munkásőrség életében, kiképzésében jelentős volt az a segítség, amit a testvéri szocialista államokban lévő fegyverbarátainktól kaptunk. Sok tapasztalatot és tanácsot adott az elmúlt év decemberében Szegeden és a megyében járt csehszlovák munkásmilícia parancsnoka és az általa vezetett küldöttség.

Külön megemlékezünk a más fegyveres szervezetekhez való viszonyunkról. Ezt azért tesszük, hogy még a látszatát is elkerüljük az esetleges félreértéseknek. A munkásőrség minden fegyveres szervezettel a legszorosabb baráti kapcsolatot tartotta és tartja ezután is. A munkásőrök — és ezt is határozottan leszögezzük — a szocialista haza védelmét nem akarják monopolizálni. Országunk nyugalmát és szocialista rendjét becsülettel, együttesen vigyázzák többi fegyveres szerveinkkel úgy, ahogyan ezt joggal elvárják a dolgozó emberek.

A munkásőrségben, a proletárdiktatúra e szervében a munkások és dolgozó parasztok, az értelmiség legjobbjai vannak. Az alkotó munka különböző posztjain odaadóan és lelkesen végzik tennivalóikat épp úgy, mint a munkásőrségben.

Önzetlen, áldozatos emberek. A szocializmus hű katonái.

KELEMEN SÁNDOR *százados,*
a szegedi munkásőr-zászlóalj
parancsnoka

Igy néz ki a lottó-üveggömb

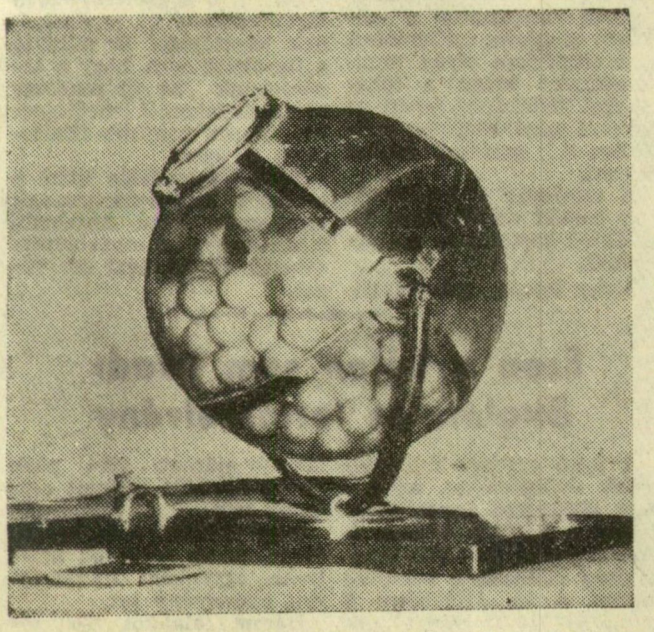

Sokan helyszűke miatt nem láthatták a lottó sorsolását, amit Szegeden a Szabadság Moziban tartottak. Ime — ezek kérésére — bemutatjuk azt az üveggömböt, amelyből az öt számot kihúzzák. A forgatható üveggömbben kilencven kis piros, műanyagból készült labda van, amely két félgömbre szedhető szét. Ezek a műanyaglabdák tartalmazzák az egytől kilencvenig terjedő számokat, amelyekből mindig ötöt sorsolnak ki.

EZ TÖRTÉNT A KÜLPOLITIKÁBAN

Megkezdődtek a választások Jugoszláviában

Szombaton véget ért a több, mint két hónapig tartó választási hadjárat a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságban és megkezdődtek a szavazások.

A tegnapi napon még csak a hadsereg katonái és tisztjei szavaztak, egy héttel később pedig a külföldön tartózkodó jugoszláv állampolgárok álinak az urnák elé. Március 23-án már mintegy tízmillió szavazó él majd választási jogával, hogy megválassza a szövetségi nemzetgyűlés szövetségi tanácsának 371 képviselőjét, valamint a hat népi köztársaság nemzetgyűlésének összesen 1351 küldöttét.

A választás további szakaszában a szövetségi nemzetgyűlés termelők tanácsába, a mintegy kétmillió munkás és hárommillió mezőgazdasági dolgozó 216 képviselőt fog megválasztani. Ilymódon a jugoszláv nemzetgyűlési választások e hó utolsó napjaiban érnek véget.

A bizalmi szavazás után sem szilárd a Gaillard-kormány helyzete

Pénteken délután bizalmi szavazásra került a sor a francia nemzetgyűlésben. *Gaillard miniszterelnök ugyanis csütörtökön azért vetette fel a bizalmi kérdést, hogy a nemzetgyűlés a hadügyminisztérium költségvetését ne* — számszerint: négy — *módosítással, hanem az eredetileg meghatározott összegben és szövegben fogadja el.*

A nemzetgyűlés több pártjában ugyanis nagy felháborodást váltott ki a hadügyi költségvetés néhány tétele. A kormány azért, hogy végrehajthassa az Algéria és Tunisz közötti »senki földjének« megteremtését, kénytelen volt hatmilliárd frank többletkiadást beállítani. 4 milliárd frankba kerül a Szaharába küldendő csapattestek ellátása és felszerelése, az pedig, hogy az Algériában lévő csapatok létszámát újabb harmincezer fővel emelik, további 14 milliárd frank többletkiadást emészt fel.

A szavazás során a jobboldali függetlenek *Gaillard*ra szavaztak ugyan, de mint vezérszónokuk kijelentette, *pártja csupán a katonai költségeket szavazta meg, ami nem jelenti egyben a Gaillard-kormány politikája iránti bizalmat is.*

A kommunista párt álláspontját Pierre *Villon* fejtette ki, hangsúlyozva, hogy *az a politika, amelynek jóváhagyását a kormány kéri, eleve kudarcra van kárhoztatva,* mert ma már nem lehet tartós katonai győzelmet elképzelni valamely nemzeti függetlenségért harcoló nép felett. Kijelentette: *a Francia Kommunista Párt hajlandó kompromisszumra minden olyan baloldali párttal, amelynek célja az algériai konfliktus békés megoldásának tető alá hozása és kész támogatni minden olyan kormányt, amely gyorsan véget vet az algériai háborúnak.*

Végül is a nemzetgyűlés 286 képviselője a kormány mellett, 147 pedig — köztük a kommunista képviselők — a kormány *ellen* szavaztak.

Párizsi politikai körök véleménye szerint a *Gaillard*-kormány helyzete annak ellenére, hogy 139 szavazattöbbséggel került ki a bizalmi szavazásból, változatlanul *ingatag,* s elképzelhető, hogy a jövő heti nemzetgyűlési viták során, amikor is az alkotmányreform kérdése kerül szőnyegre, bizalmi szavazás esetében *kisebbségben maradhat.*

Moszkvába látogat az angol hadügyminiszter

London: Macmillan brit miniszterelnök hivatala pénteken közleményt adott ki, amely szerint *Duncan Sandys brit hadügyminiszter »udvariassági« látogatást fog tenni Moszkvában,* amely nem lesz kapcsolatban semmiféle tárgyalásokkal.

RÖVIDEN

Kairó: Az Egyesült Arab Köztársaság fegyveres erőinek hivatalos szóvivője pénteken bejelentette: »Az ország légvédelmi szervei határozott utasítást kaptak arra, hogy lőjjenek le minden repülőgépet, amely megsérti az Egyesült Arab Köztársaság légiterét.« *A szóvivő a köztársaság északi és déli tartományainak határain elkövetett, ismételt izraeli provokációkkal indokolta az intézkedés szükségességét.*

*

Berlin: A bonni parlament külügyi vitáját, amelyet a jövő hét szerdájára és csütörtökére tűztek ki — pénteken délután elhalasztották. *Az elhalasztási javaslatot az abszolút többségben lévő CDU—CSU tette.* Az Adenauer-párt azzal indokolta meg az elhalasztásra irányuló javaslatát, hogy közölte: *egyelőre »ellentétek mutatkoznak a párton és parlamenti pártcsoporton belül működő erős csoportok között«.*

*

Adenauer kancellár pénteken délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott *Szmirnov* szovjet nagykövettel.

Jól értesült körök szerint *Szmirnov tájékoztatta a kancellárt a csúcsértekezletre vonatkozó legutóbbi szovjet javaslatról.* Nem tartják kizártnak, hogy a *megbeszélésen szóba kerültek a Moszkvában folyó német—szovjet tárgyalások is.*

Szmirnov volt az első diplomata, akit Adenauer szabadsága óta fogadott. A megbeszélés a szovjet nagykövet kérelmére történt.

*

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság hatóságai Pammindzsonban átadták a két amerikai pilótát, a két német utast és a 22 koreai utast, aki a február 16-án Dél-Koreából Észak-Koreába került repülőgépen volt.

Az ENSZ-parancsnokság kedden jelentette be Szöulban, hogy sikerült megegyezni Észak-Korea képviselőivel a visszatérni óhajtó utasok hazaengedésében.

Apró Antal elvtárs beszéde a tanácsfunkcionáriusok értekezletén

(Folytatás az 1. oldalról).

kulturális viszonyainak a fejlődése szorosan összefügg a városok helyzetével, tevékenységével. Hiba volt, hogy 1950-ben az első tanácstörvénnyel városaink nagyobb részét a járási tanácsok irányítása alá helyeztük. Az új tanácstörvény megszüntette ugyan ezt a helyzetet, és négy nagyvárosnak megyei rangot biztosított, ez azonban a sok éves elmaradást még nem oldotta meg. E téren sok a tennivaló, amelyek megoldásához kérnünk kell a városok lakosságának erőfeszítését. A városi tanácsok munkájának csak az átfogó, céltudatos várospolitikai tevékenység biztosíthat megfelelő tartalmat. A városi tanácsaink többségénél határozott törekvés mutatkozik erre. A sok eredmény közül Kiskunhalas példáját említette meg, ahol a tanács megszervezte a város határában lévő több mint 10 ezer holdnyi mocsár és nádas lecsapolását. A tanács a városfejlesztési alapból félmillió forintot szavazott meg a munkálatok megkezdésére és valamennyi érdekelt központi szerv segítségével elvezették a belvizet. Ezenkívül másfélmillió forintot fordítottak a törpe vízmű és a fürdő fejlesztésére és jelentős társadalmi munkával két tanyai iskolát is építettek, nevelői lakással, valamint 300 ezer forint értékű utat.

Nagy feladatot ró a városi tanácsokra gazdasági hatáskörük fokozódása, a helyi vállalatok és üzemek irányítása, valamint a kulturális élet összehangolása és fejlesztése. A kormány januártól kezdve a tanácsok kezébe adta a lakásberuházások túlnyomó részét, így a beruházások tervezésénél és lebonyolításánál módjuk lesz a tanácsoknak a város fejlesztésének érdekeit érvényesíteni.

A tanácsok kapcsolatai

A tanácsok és a Hazafias Népfront kapcsolatáról szólva felhívta a tanácsvezetők figyelmét, hogy a pártszervezetek támogatásával keressék mihamarabb a lehetőséget, hogy jó kapcsolatot létesítsenek a népfrontbizottságokkal.

Ezután részletesen szólt a megyei és a járási tanácsok végrehajtó bizottságainak irányító munkájáról, a minisztériumok és a végrehajtó bizottságok kapcsolatáról.

Ez utóbbiról beszélve aláhúzta, hogy a minisztériumok vezetőinek helyes lenne gyakrabban találkozniok a végrehajtó bizottságok vezetőivel.

A tanácsi vállalatok eredményei is igazolják, hogy helyes volt a tanácsok gazdasági tevékenységének fokozása, a minisztériumi vállalatok egy részének átadása. Javaslat készül több mint száz olyan helyiipari vállalat átadására, amelynek központi irányítása költségesebb, mintha azt a tanácsok látnák el és amelyek termelése jórészt helyi szükségleteket elégít ki.

A kommunista tanácstagok dolgozzanak példamutatóan

Apró Antal ezután áttért a pártirányítás kérdéseire. A párt a tanácsok politikai irányítását elsősorban a tanácsokban dolgozó kommunisták útján valósítja meg. A kommunista tanácstagok példamutatóan ápolják és erősítsék a tanács és a dolgozó tömegek kapcsolatát. Magatartásukból tanuljanak a tanács többi tagjai. Segítsék kibontakoztatni a vitát, de ne menjenek el szó nélkül a helytelen nézetek, vélemények mellett. Foglaljanak állást és világosan magyarázzák meg a párt szándékait. Tegyék ezt olyan hangon, hogy érveik hatására a dolgozók elismerjék pártunk igazát, magukévá tegyék helyes politikáját és támogassák az országos jellegű, valamint a helyileg kitűzött feladatok megoldását. Beszéde végén összefoglalta a tanácsok előtt álló közvetlen feladatokat:

— A költségvetési fegyelem megszilárdításával biztos alapot kell teremteni a tanácsok egész tevékenységéhez és fokozni kell az ellenőrzést. Szigorú intézkedések szükségesek a pazarlás ellen, takarékossági rendszabályokat kell bevezetni. Megfontolt, ésszerű beruházási politikát kell folytatni és támogatni kell a kulturális és szociális szerveket, hogy feladatukat az eddiginél jobban elláthassák.

— A tanácsok előtt álló politikai feladatok közül a legfontosabb a tanácsok és a tömegek közötti kapcsolat nagymértékű megjavítása. A helyzet rengeteg lehetőséget kínál e téren, ezek közül is a legfontosabb a tanácsok községpolitikai munkája. Fejleszteni kell a kollektív vezető szervek, tehát a tanácsok és a végrehajtó bizottságok tevékenységét. A tanácsok munkája a dolgozó nép szeme láttára zajlik le, éppen ezért bátran, nyíltan és őszintén kell beszélni a dolgozókkal és kérni kell segítségüket, támogatásukat a problémák megoldásához.

A tanácsok vezetői ne feledjék el — és ez az ellenforradalom egyik legfontosabb tanulsága —, hogy az osztályellenség közöttünk él! Legyenek ezért szilárdak és kérlelhetetlenek. Az osztályellenség mesterkedéseivel szemben, a szükséges esetekben alkalmazzák keményen a törvényeket, rendszabályokat.

Megfontoltság, igazságosság

— A tanácsok vezetői legyenek megfontoltak, igazságosak, mérlegeljék intézkedéseik politikai, társadalmi és gazdasági jelentőségét és munkájukhoz mindenkor a párt politikája szolgáljon vezérfonalul. Ilyen módszerekkel képesek leszünk a falun olyan módszert kialakítani, amely elősegíti a tanácsok egyik legfontosabb feladatának végrehajtását, a párt agrárpolitikájának megvalósítását, a mezőgazdaság szocialista átszervezését.

— A párt, az Elnöki Tanács és a kormány bízik a tanácsok munkájában, rájuk támaszkodott megszervezésük óta, támaszkodik a jövőben is. A demokratikus centralizmus szem előtt tartásával, igyekszünk növelni a tanácsok hatáskörét és önállóságát, és keményen fellépni azok ellen, akik ezt valamilyen formában csorbítani akarják. A párt és a kormány hathatós intézkedéseket tesz olyan igazgatási és szervezeti kérdések megoldásáért is, amelyek jelenleg még nehezítik a tanácsok munkáját.

Befejezésül további jó munkát kívánt Apró Antal elvtárs a megjelent tanácsfunkcionáriusoknak.

A tanácsfunkcionáriusok értekezletének szombati ülése

Apró Antal elvtárs beszédének elhangzása után szombaton több tanácselnök és más funkcionárius szólalt fel. Benke Valéria, művelődésügyi miniszter hozzászólásában hangoztatta: a kölcsönös megértés szellemében a minisztérium olyan munkamódszert kíván a tanácsokkal kialakítani, amely az ügyeket minél nagyobb mértékben a tanácsok kezébe helyezi.

A miniszter a továbbiakban beszélt az általános iskolákkal kapcsolatos problémákról.

Antos István pénzügyminiszter azokról a hibákról beszélt, amelyek a tanácsok pénzügyi gazdálkodásában — főként az alsóbb szerveknél — találhatók. Méltatta a tanácsi költségvetések idén életbeléptetett új rendszerének jelentőségét és felhívta a figyelmet arra, hogy a tanácsoknak az új rendszer nemcsak fokozott lehetőségeket, hanem nagyobb felelősséget is jelent.

Több felszólalás után a tanácsok funkcionáriusainak értekezlete Apró Antalnak, a kormány első elnökhelyettesének zárszavával ért véget.

Érdekes!

AZ OXFORDI DIÁKLÁNYOK FURCSA KEZDEMÉNYEZÉSE

Mintegy negyven oxfordi diáklány elhatározta, hogy bojkottálja azokat a fiúkat, akik nem csatlakoznak a hidrogénbomba betiltásáért folyó kampányhoz. A lányok Lysistrata görög hősnő példáját akarják követni, aki rábeszélte az asszonyokat, hogy mindaddig vonják meg bájaikat férjeiktől, amíg azok abba nem hagyják a háborús uszítást.

»A csókolózás természetesen szigorúan tilos« — mondotta a 19 éves csinos Janet Daeson, a bojkottmozgalom egyik vezetője. A St. Hildas kollégium csinos leánynövendékei levelet intéztek valamennyi fiú kollégájukhoz, közölve velük elhatározásukat.

~☆~

ZENÉLŐ ÖNGYUJTÓ

Japán olyan öngyújtókkal árasztotta el Egyiptomot, amelyek meggyújtáskor eljátsszák az egyiptomi himnuszt.

~☆~

EGY ÉVIG ELÁLLÓ TEJ

Londonban az országos kutatási-fejlesztési társaság közölte, hogy rövidesen piacra kerül az egy évig eláll tej és a fél évig frissen megmaradó tejszínhab.

A közlemény szerint eljárást dolgoztak ki, amelynek során előbb ultra hanghullámoknak teszik ki a tejet és a tejszínt, majd gyorsan fagyasztják. Ilymódon sikerül biztosítani az egyéves, illetve hathónapos szavatossági időt.

Ezen a héten sem akadt öttalálatos lottószelvény

A lottó egyéves fennállásának évfordulóján, az ünnepi játékhéten ismét növekedett a lottózók tábora. A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztató jelentése szerint a 10. játékhétre 3 millió 942 710 szelvényt küldtek be a fogadók. Így egy-egy nyerőosztályra csaknem másfélmillió forint jut. Telitalálatos ezúttal sem akadt. Ezért a szerencsés négytalálatosok »járnak jól«, akik között 2 957 024 forintot osztanak szét.

Négy találatot aránylag kevesen, 14-en értek el, amelyekre egyenként 211 216 forint nyeremény jut.

Három találatot 1960 fogadó ért el, nyereményük egyenként 754 forint. A kettalálatos szelvények száma 61 610, amelyekre egyenként 23,75 forint jut.

VILÁGGAZDASÁGI híreink

VITA A GÉPÁLLOMÁSOK ÁTSZERVEZÉSÉRŐL A SZOVJETUNIÓBAN

A Szovjetunióban folyik a vita a kolhozrendszer továbbfejlesztéséről, a gépállomások átszervezéséről. A vitában sok szó esik a gépkezelők bérezésének kérdéséről. Valamennyi hozzászóló hangoztatja:

a jelenlegi gépállomási bérezési rendszer nem megfelelő, mert nincs tekintettel arra, hogy milyen terméshozamot érnek el a kolhozok a gépi munkával,

ugyanakkor az egyes gépi munkák bérezése között is nagy aránytalanságok vannak. A kolhozisták véleménye szerint

a gépkezelőket, traktoristákat érdekeltté kell tenni a terméshozam növelésében

és a részesedés alapjául a munkanapon kívül elsősorban a terméshozam növelését, az üzemanyagmegtakarítást, a gépek állagának megóvását kell tenni.

LENGYELORSZÁG A VILÁG TIZENKETTEDIK HAJÓÉPÍTŐ ORSZÁGA

A napokban ünnepélyesen felavatták a »Sikorski generális« nevű új lengyel tízezer tonnás óceánjárót.

Ebből az alkalomból a lapok adatokat közöltek a lengyel hajóépítőipar teljesítményéről.

A gdanski hajógyár egymagában az idén 113 ezer 850 tonna űrtartalommal 35 új hajót ad át a forgalomnak.

A lengyel hajóépítés — állapítják meg a lapok — a tizenkettedik helyet foglalja el a világ hajóépítő iparában.

CSEHSZLOVÁKIA KORSZERŰSÍTI GÉPKOCSIGYÁRTÁSÁT

A Mladá Boleslawi-i autógyárban a napokban készült el az ötvenezredik Spartak-személygépkocsi.

A gyár jelenleg 115 személyautót termel naponta. A csehszlovák kormány legutóbbi határozata értelmében az elkövetkező években több mint félmilliárd korona beruházással kibővítik és korszerűsítik a Mladá Boleslavi-i autógyárat.

Ez év végén már 165-re emelkedik a naponta elkészülő gépkocsik száma,

1960-ban 55 ezer, 1965-ben pedig 100 ezer személyautóra emelkedik a gyár évi termelése, ami annyit jelent, hogy négypercenként fog majd elkészülni egy-egy személygépkocsi.

NÖVEKSZIK A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA AUSZTRIÁBAN

A szociális ügyek minisztériumának kimutatása szerint Ausztriában február 28-án 213 154 munkanélkülit tartottak nyilván, 3921-gyel többet, mint január végén.

A munkanélküliek aránya ezzel a foglalkoztatott munkások számának körülbelül 10 százalékára növekedett.

Egyes lapok nyugtalanító jelenségnek tekintik, hogy a munkanélküliség nemcsak az úgynevezett idényszakmákban emelkedik.

Ma délelőtt 10 órakor nagygyűlés a Szabadság Moziban a nőnap alkalmából

Szovjet asszonyokat köszöntöttek fel Szeged társadalmi szervezeteinek képviselői

A nemzetközi nőnap alkalmából köszöntötték tegnap délelőtt Szegeden a szovjet asszonyokat is. A városi pártbizottság, a szegedi nőtanács, a Hazafias Népfront, a Vöröskereszt, az úttörők és a pedagógusok képviselői kedves szavak kíséretében virágcsokrokat nyújtottak át ez alkalomból. A kis ünnepségen jelen volt a szovjet parancsnok is, aki közvetlen szavakkal üdvözölte a jelenlévőket, s örömét fejezte ki a figyelmességért, amellyel a magyar társadalmi küldöttségek felkeresték a szovjet asszonyokat.

A nőtanács nevében Farkas Istvánné szólt, s nyújtotta át a virágcsokrokat Szeged dolgozó női nevében. Az úttörőlányok és fiúk köszöntő szavaikért cserébe pionír-jelvényeket és cukrot kaptak, a küldöttségek többi tagjai pedig egy-egy üveg orosz kölnit. A kölcsönös üdvözlések után még együtt maradtak és beszélgettek a küldöttségek a szovjet asszonyokkal, akik bemutatták vendégeiknek horgolt és hímzett kézimunkáikat. Az ízléses és igazán szép dísztárgyak, az ügyes asszonyi munkák rögtön megteremtették a beszélgetők között a közös nyelvet, amit csak asszonyok értenek igazán.

Búcsúzáskor a szovjet asszonyokat meghívták a ma délelőtt 10 órakor tartandó ünnepi nagygyűlésre, amely a Szabadság Filmszínházban lesz, s amelynek gazdag programját az alábbiakban ismertetjük:

A NAGYGYŰLÉS PROGRAMJA

A magyar Himnusz elhangzása után ünnepi beszédet mond *Erdei Lászlóné*, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke. Ezt követően úttörők és tömegszervezeti küldöttek üdvözlő szavai következnek, majd jutalmakat osztanak ki az élenjáró dolgozó nőknek. *Baricz Károlyné*, az Állami Leányotthon igazgatója »Asszonyok vigyázzatok« című verset szaval, majd utána az óvodások mutatják be műsorukat. A Jutaárugyár kultúregyüttese tánccsoportja ukrán és román táncokkal szerepel, majd Dankó-nóták következnek, énekel Szabady István, a Szegedi Nemzeti Színház művésze, az ÉDOSZ népizenekar kíséretével. Ezt követően az ÉDOSZ kultúregyüttes tánccsoportja apátfalvi, matyó, sándorfalvi, orosz és cigány táncokat mutat be. Közreműködik a műsorban a Honvéd Zenekar is. Konferál *Waldmann József*, általános iskolai igazgató.

A nőnapi nagygyűléssel egybekötött ünnepi műsorra minden szegedi asszonyt és lányt szeretettel vár a nőtanács.

„Az egész tanári kar felelős a hallgatók szocialista neveléséért"

Beszélgetés a Szegedi Pedagógiai Főiskola párttitkárával

Amikor felkerestük Csanádi Lajosnét, a Szegedi Pedagógiai Főiskola párttitkárát, — ő a román tanszék vezetője — előljáróban leszögezte:

— Nem az én munkámról szólok, hanem a pártszervezet egészének tevékenységéről. Tizenhatan vagyunk párttagok — a gyakorló iskolával együtt, — főleg tanárok, s valamennyiünknek megvan a feladatunk. Nincs olyan lényeges kérdés, amit ne beszélnénk meg az állami vezetőkkel, az igazgatóval és viszont. A legtöbb esetben taggyűlésen vitatjuk meg az olyan kérdéseket, amelyek a főiskola életét lendítik előre.

— Milyen ténykedések jellemzik a pártszervezetet? — kérdezzük.

— Hosszú lenne részletesen elmondani, mit dolgozunk — feleli Csanádiné elvtársnő — éppen ezért a legfőbb vonásokat említem. Több tanárnak el kellett mennie a főiskoláról, mert az ellenforradalomban aktívan tevékenykedtek. Nem múlt el teljesen az ellenforradalom eszmei hatása. Jelenleg sem marxista—leninista világnézetű minden tanár. Ennek tudatában cselekszünk. Elhatároztuk, hogy beszélgetünk a professzorokkal, nevelőkkel. Meg is mondjuk őszintén: tisztában vagyunk valamennyiök politikai állásfoglalásával. Mivel országunkban rendíthetetlenül építjük a szocializmust, annak megvalósítása érdekében olyan általános iskolai tanárokat akarunk nevelni, akik tovább tudják sugározni a szaktárgyak tanítása közben a szocialista hazaszeretetet.

Baráti beszélgetések

— Ez a pártszervezet tagságának határozott állásfoglalása, s rugalmasan, körültekintően valósítjuk meg. Minden héten az igazgató elvtárssal együtt beszélgetünk a különböző tanszékek professzoraival, beosztottjaival, segítünk esetleg felmerülő problémáikon és mi is elmondjuk munkájukkal kapcsolatos meglátásainkat. Ezt a módszert következetesen, fogyelmesen, rendszeresen folytatjuk. Sokat és barátian foglalkozunk a tanári karral és munkánkat nagyon elősegíti a főiskola számos pártonkívüli oktatója is. Különböző fontos kérdésekről, amelyek az iskolai tanulmányok előmenetelét szolgálják, előadásokat tartanak. Ugyanakkor igyekszünk bebizonyítani, hogy a párt nemcsak elvárja iskolánk értelmiségi dolgozóitól az odaadó szocialista nevelőmunkát, hanem támogatja, védi is őket.

— Erre vonatkozólag tudna valamilyen példát is említeni? — érdeklődünk tovább.

— Éppen az elmúlt hónapokban nagy izgalom uralkodott a tanárok között. Arról volt szó, hogy esetleg már az év elején megszűnik a főiskola. »Egységes tanárképzés« jelszó alatt a Művelődésügyi Minisztérium felsőoktatási főosztálya úgy tervezte, hogy az egyetemen folytassák az általános iskola felső tagozata számára is a tanárképzést. Mi ezt helytelenítettük, — ma is rendkívül hibás álláspontnak tartjuk. Nyugtattuk a tanárokat, a beosztott dolgozókat és ígértük intézkedésünket. Sikerült is elérni, hogy levették napirendről a főiskola megszüntetését.

A világnézeti nevelés kérdései

— A diákok nevelésével kapcsolatban milyen tevékenységet fejtenek ki?

— Fokozott gondot fordítunk a kiszesek támogatására és általában a hallgatók politikai nevelésére. Ugyanis eddig egy kicsit sokat foglalkoztunk egyes tanárok problémáival és nem törődtünk eleget a diákokkal. Szerintem egy értelmiségi pártszervezetnek nem szabad erejét a »belső erőkre« összpontosítania, az iskola létszámának zömét kitevő, pedagógus pályára lépő fiatalokat pedig elhanyagolnia. Bizonyos mértékben meg akarjuk fordítani a dolgot. Ugyanakkor biztosítjuk: necsak a pártszervezet, a KISZ, a marxista tanszék törődjék a diákok világnézeti nevelésével. A tanári kar is felelős ezért. Nemsokára lesz az iskola tanácsülése. A pártszervezet már foglalkozott azzal, hogy milyen kérdéseket vigyenek az ülés elé: főleg olyanokat, amelyek felvetik a tanárok felelősségét. Tisztáznia kell, hogy milyen politikai munkát fejt ki az oktatógárda a szaktárgyak tanítása közben. Ezt beszéljük majd meg őszintén és nyíltan. Mert népünk érdekében nagyon fontos: minden ködösítés nélkül valóban szocialista nevelést kapjanak hallgatóink, hogy ne legyen zűrzavar a diákkoponyákban, — miként az másfél évvel ezelőtt megmutatkozott. Uj nemzedéket tanítsanak majd a főiskola növendékei. Ezért mi mindent elkövetünk, hogy szakmailag, politikailag helyt is álljanak — mondotta befejezésül Csanádi Lajosné elvtársnő.

M. T.

A Szeged környéki hullámtereken minden darab kitermelt fát megmentettek a nagy áradástól

Szeged lakossága is láthatja a Tisza partján sétálva, hogy a folyó mennyire megáradt, s a rakpartot, valamint a partfürdőt is elöntötte. Ez

a vízemelkedés nagy munkát és gondot okoz a Csongrád megyei Állami Erdőgazdaságnak és ezen keresztül több üzemnek és vállalatnak, hogy a víz hullámai elől minden kivágott fát megmentsenek.

Tájékoztatásul el kell mondanunk, hogy az Erdőgazdaság fatermelési munkái elsősorban a Tisza hullámterében történnek, ahol évenként mintegy húszezer köbméter faanyag kerül kitermelésre. A kitermelt faanyag hatvan százaléka tűzifa, míg a többi ipari fa, melyet a Falemezgyár, a Gőzfűrész-üzem, az Ujszegedi Ládagyár és egyéb kisebb ipari üzemek használnak fel.

Ez évben is nagy fakitermelés történt a hullámterekben, s a kitermelt faanyagot a Tisza partjára szállították, hogy onnét uszályba rakva, vagy tutajba kötve a TÜZÉP-hez, illetve a továbbfeldolgozó ipari üzemekhez szállítsák.

A jégzajlás megtörténte után a Tisza váratlan és állandóan fokozódó áradása megnehezítette a kitermelt fa folyamatos elszállítását

és annak biztonságba helyezését. A fatermelések Csongrádtól Algyőig a Tisza mindkét partján folytak, s így az Erdőgazdaságnak több mint 10 helyen kellett uszályrakodókat kiképeznie, s az anyagokat összefuvarozni.

Hosszú évek óta nem volt rá eset, hogy a Tisza a 700 cm-es vízállást elérje, sőt ezt túllépje.

Igy állott elő, hogy sok helyen kilépett az élő mederből, s csak a gáttöltésnél állt meg. Sürgősen kellett intézkedni az uszályok soronkívüli kiállításáról, s a rönkök tutajba kötéséről.

Kisebb kezdeti nehézségek után — ugyanis a MAHART vontatóhajói javítás alatt voltak, az uszályláncokat pedig műszaki ellenőrzésre Budapestre küldték —, mégis sikerült folyamatosan az uszályteret biztosítani. Sajnos, a víz áradása a vártnál is gyorsabb volt, s több uszályrakodóról, így a 198-as és a 203-as folyami kilométernél már berakodni nem lehetett, mert a partra kihordott faanyagot is körülvette a víz.

Nem maradt más hátra, mint megfeszített munkával, csónakról, éjjel-nappal kötözni a gömbfákat, s hatalmas máglyába összehordani a tűzifát, hogy a víz meg ne emelje.

Sajnos, az állandó áradás miatt ez sem volt megnyugtató intézkedés. A MAHART központjának engedélye alapján

a faanyag megmentése teljesen helyi problémává vált,

s mindenütt úgy kellett intézkedni, ahogy egyes uszályrakodókon a helyzet megkívánta. Itt kell elsősorban köszönetet mondani a Szegedi Révkirendeltségnek, amely lehetővé tette, hogy az erdőgazdasági szakemberek a rendelkezésükre bocsátott motorcsónakkal végigjárhatták a területeket az intézkedések megtétele végett. Külön ki kell emelnünk a »Szatmár« nevű gőzhajó vezetőjét és személyzetét, akik

áldozatos munkával vállalták, s helyenként a jeges vízből is kiszedték és uszályba rakták a 25 vagonnyi tűzifát, hogy azt a víz sodra elől megmentsék.

Köszönetet kell mondani a honvédség műszaki alakulatainak is, akik szintén az Erdőgazdaság segítségére siettek, s

több vagon fát mentettek meg az elúszástól.

A munka tulajdonképpeni oroszlánrésze a két hullámtéri erdészetnek, a mindszenti és a sándorfalvi erdészetnek jutott, mely erdészetek

a vasárnapokat is átdolgozva mindent elkövettek, hogy a hatalmas uszályokat a legrövidebb időn belül megrakják és állandóan őrködjenek a kitermelt rönkök felett,

s ott kötözzék az anyagot, ahol arra a legnagyobb szükség volt.

Nagy gondot okozott a megrakott uszályok folyamatos kiürítése is, ugyanis a rakpart elöntése miatt e munka elvégzésére csak nagyon kis hely, a klinika előtti lejáró állt rendelkezésre.

A nehéz körülmények között is jól szervezett munkával sikerült ezt a kérdést is megoldani. A Belsped Vállalat is nagy munkát végzett, mert az uszályokba rakott 260 vagonnyi fát folyamatosan el tudta szállítani az illetékes ipari üzemekhez, valamint a TÜZÉP-vállalat telepeire.

Most, amikor a hatalmas munka vége felé közeledik, jelenthetjük, hogy

a megfeszített küzdelem nem volt hiábavaló,

mert minden darab fát megmentettek a népgazdaságnak.

Helikopter a szállítások szolgálatában

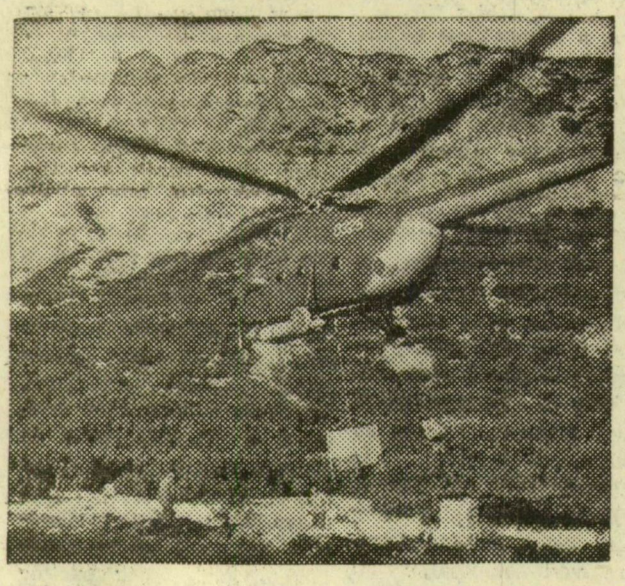

A magas hegycsúcsokon épült túristaházak élelmiszer-, tüzelő-, építőanyag-utánpótlását emberi erővel oldották meg eddig. Ma a csehszlovákiai Magas-Tátrára szovjet gyártmányú helikopterek szállítják az anyagokat a túristaházakba.

Ma mutatkozik be Silvio Bombardelli Szegeden

Az Országos Filharmónia rendezésében ma 11 órakor kerül sor a szegedi Bartók Béla Szimfónikus zenekar II. bérleti hangversenyére. A műsorban: Weber: Oberon nyitánya, Beethowen hegedűversenye és V. szimfóniája szerepel. A hangversenyen mutatkozik be a szegedi közönség előtt a Magyarországon vendégszereplő Silvio Bombardelli jugoszláv karmester, aki 12-én a Szegedi Nemzeti Színházban a Carment fogja vezényelni. Közreműködik a hangversenyen Kocsis Albert hegedűművész is.

NAPJAINK

Április elején ismét nukleáris kísérletekbe kezd az USA a Csendes Óceánon. E kísérletekre már valamivel körültekintőbben készült fel, mint az eddigiekre, mert az atomenergia bizottság közölte a világgal, hogy az Enivetok szigetek közelében, mintegy 390 ezer tengerészeti négyzetmérföldnyi területen veszélyes övezetet létesítenek.

Ettől az időtől kezdve hajónak, repülőgépnek és embernek nem ajánlatos erre járni — vagy erre tévedni. Ha mégis, véletlenül, valamilyen körülmény ebbe a zónába kényszerítene egy hajót, egy hajótöröttet vagy egy repülőgépet, az magára vessen. A kísérletezők óvatosak! És hajthatatlanok. Mert hiába tiltakozik Japán ismételten, s hiába regisztrálta egyszer-kétszer, hogy mit jelent a veszélyes övezet.

Az ilyen hírek ma már veszélyességük ellenére sem hatnak újdonságként az USA-tól. Az lenne az újdonság, ha egyszer már nyugalmas övezetet teremtene az USA valahol, a saját vagy szövetségesei fennhatósága alatt álló területeken.

(mn)

Kisipari termelőszövetkezet alakult a süketnémák, nagyothallók foglalkoztatására

Igen sok testi fogyatékosságban szenvedő ember adottságaihoz képest derekasan kiveszi részét a munkából és szorgalmával, igyekezetével dolgozótársai elismerését vívja ki.

Több süket és nagyothalló dolgozik a szegedi üzemekben. Ezek közül némelyik — tekintettel arra, hogy fogyatékossága miatt nagyobb figyelemre és akaratösszpontosításra van szüksége a munkánál — egészen kiváló eredményt ért el szakképzettsége, szorgalma segítségével. Tudunk olyan süketnémáról, aki a Ládagyárban, a Ruhagyárban, a Cipőüzemben sztahánovista szintet ért el.

Sok süketnémának viszont nem volt alkalma szakképzettséget tanulni. Süketnémák, nagyothallók és más, csökkent munkaképességűek foglalkoztatására és munkalehetőségük biztosítására

a közelmúltban kisipari termelőszövetkezet alakult Szegeden.

A süketnémák, nagyothallók kisipari termelőszövetkezete a Tábor utca 8 szám alatt működik, egyelőre huszonkét taggal.

A szövetkezet tagjai női és férfi fehérneműt készítenek.

A foglalkoztatottság darabbérben történik. Egyelőre szerényebb jövedelmet érnek el a szövetkezeti tagok, de ha szakképzettségük növekedik, természetesen többet keresnek. A szövetkezet a KISZÖV, a Süketek és Nagyothallók Szövetsége támogatásával alakult. A szegedi kereskedelmi szervek: a Textilnagykereskedelmi Vállalat, a Ruházati Bolt, az Állami Áruház igen sok megrendelést adott. Az elkövetkezendő hetekben már a KISZÖV keretében lesz lehetőség a gyártott áruk elhelyezésére.

Tekintettel arra, hogy a Süketek és Nagyothallók Kisipari Termelőszövetkezete vegyesipari jelleggel alakult,

tervek vannak a gyártási profil bővítésére,

így több tag alkalmazására. Szó lehet majd cipész, asztalos, bőrdíszműves stb. részleg létesítésére.

Tervek vannak arra is, hogy a nagykörúton lévő Süketnémák Intézetéből kikerült fiatalokat szakmára tanítják a szövetkezetben.

Az iparitanuló-részlegben 16 tanulót foglalkoztathatnak.

Szeged fiatal kisipari termelőszövetkezete tehát áldásos munkát fejthet ki a jövőben.

SZEGEDI SZÉP SZÓ

CSERÉP-darabok

Egy nyakigláb fiatalember álldogál a hosszú, még eléggé néptelen folyosón. Olykor meg-megindul és kettesével lépdeli át a padló szürke-fekete mozaikkockáit. Láthatóan izgul valamiért. Érthető. A zsebében ott a levél, amelyet tegnap nyomtak a kezébe Budapesten, annak a vállalatnak központjában, amelynek folyosóját most méregeti. A levélben szűkszavú értesítés, hogy alkalmazzák élete első munkahelyére. Az irodában még senki sincs, úgy látszik, itt nem reggel hétkor kezdődik a munkaidő, mint ahogy odafönt mondták.

Hét óra ötven perc...: Magas, őszes férfi tűnik el az ajtó mögött, amelyen ott az osztályvezető-mérnöki tábla. Az ajtó tejüvegén át látja, az ifjú, hogy akinél jelentkeznie kell, mindjárt leveti a zakóját és veszi fel a hófehér köpenyt. A fiatalember diszkréten megvárja, míg az utolsó gomb is begombolódik a köpenyen, akkor kopogtat. Hűvös szempillantással mérik végig a félszegül jelentkezőt. Néhány rövid, szenvtelen kérdés. Milyen beosztásra küldték? Végzettsége technikum? Köszönöm, várjon a folyosón, míg szólok...: — ez a rövid rendelkezés.

E pillanatban kopogtatás és azonnal belép egy másik fiatalember. Két-három mondat és máris világos, hogy neki is alkalmazó levél van a zsebében. Az első, egy pillanattal húzza az időt, hogy félfüllel hallja, mi a válasz az ugyancsak felhangzó kérdésekre, amelyek szintén fagyasztják a derűs szoba levegőjét.

— Elektromérnök? Na, ez derék, — ugrik fel mindjárt a hőmérő higanya. — Szervusz — lendül elő a kéz a köpeny fehér foltjából: — Parancsolj, végy magadnak egy széket, foglalj helyet!...

Az első fiatalember, a technikumos azt sem tudja, hogyan csukta be az ajtót. Csak áll, meredten, amúgy is pozsgás, ifjú arcán egyre nő a piros folt, lassan már a nyaka is vöröslik a szégyentől, megalázottságtól.

Ez az epizód egy ittmaradt, ócska cserépdarab a múltból. Aki elejtette, talán nem szándékosan tette. De ez a cserép mély sebet karcolt egy alig formálódó emberi lelken...; *(németh)*

Az emberekhez

Dühöngjetek,
én nevetek,
gyűlöljetek,
én szeretek.

Csüggedjetek,
én harcolok,
engem az élet
alkotott.

Pusztítsatok,
építek én,
országom sorsa
az enyém.

Nevessetek ki,
szívemet
rég nektek adtam,
emberek.

Ha szenvedtek,
orvos leszek,
hogy begyógyítsam
sebetek.

Ha őrültök,
nekem öröm,
és ünneplőbe
öltözöm.

A ti sorsotok
az enyém...
Szikrázó hegycsúcs
tetején.

az igazatok
hirdetem.
Szeretlek nagyon,
szertelen

s már rég tinéktek
adtam át
a versvirágok
illatát.

GURSZKY ISTVÁN

DÉR ENDRE:

Meglepő találkozás

— Film-ötlet egy, 1956 októberében játszódó filmdrámához —

A filmnek két fiatal főhőse van. Az egyik, Renner Teréz, az ausztráliai Sidneyben töltötte gyermekkorát. Édesapja, mérnöki diplomával a zsebében még 1932-ben telepedett ki Ausztráliába és ott is nősült, majd 1946-ban dúsgazdagon hazatért Budapestre. 13 éves leányát is magával hozta. Tőkéjét jól jövedelmező harisnyagyárba fektette be. Államosítás után néhány hónapig saját gyárában mérnökösködik, majd mint osztályidegent menesztik, s azontúl alkalmanként dolgozik. Elrejtett értékeiből egyelőre sikerül a megszokott szinten élni, mire azonban a kitelepítésére 1952 nyarára kerül sor, vagyonuk töredékét is fölemésztik.

Teréz ekkor, 1952 nyarán, amikor egy Békés megyei, határmenti községbe telepítik ki apjával, 19 éves, viruló szépségű leány, pompás testű, érzéki, lobbanékony temperamentumú. Olvasott, okos, elkényeztetett s önfejű, — amolyan »egyke«. A községbe telepített 15 deklasszált család fiatalságának bámult középpontja. A kényszerű mezei munka kényelmetlennek bizonyul, falusi hódításai csakhamar unalmassá válnak, ezért a fővárosba látogat, ott keres szórakozást. A MÉMOSZ-székház táncmulatságán ismerkedik össze Cziráki Feri képzőművész-hallgatóval, egy Békés megyei szegényparaszt fiával.

A fiú, Terézt modellként bejuttatja a főiskolára. A lány műveltségével, imponáló művészeti jártasságával és feltűnő szépségével elkápráztatja Ferit, akinek életében ez az első átlagon felüli tájékozottságú, jószagú és kívánatos »igazi« nő.

Teréz nem áll meg a fiúnál. Titokban a főiskola egyik tanárával is kikezd s a tanár révén — céljának megfelelően egyre feljebb tör.

Közben Ferit ösztöndíjas diákként Csehszlovákiába küldik. Változatlanul rajong Terézért, — persze, tulajdonképp dús fantáziájával, művészlelkében magamaga teremtett magának egy »Terézt«, egy eszményi nőt, amilyennek a leány mutatkozott az első éjszakán. Gyönyörű, imádó leveleket küldözget Prágából.

Teréz válaszolgat is ezekre a levelekre, — egyrészt mivel tetszik neki a fiú lángolása, s szimpatikus előtte, — másrészt, mivel okos előrelátással tartalékként« tartogatja a diákot. Nem sokáig marad a főiskolai tanár szeretője. A tanár révén ugyanis megismerkedik a Belkereskedelmi Minisztérium osztályvezetőjével, egy volt nagykereskedővel, akit 1956 nyarán »rehabilitálnak«, azaz egy kisvárosi textilüzem főkönyvelőségéből — ahová »száműzve« volt — visszahelyezik eredeti állásába. Teréz az osztályvezető-szeretőt is csakhamar faképnél hagyja, s a Belkereskedelmi Minisztérium egyik főosztályvezetőjére veti hálóját, aki »munkáskáder«, s példás agglegény hírében áll. Menyasszonyává mesterkedi magát, s épp az esküvőre készülődnek, amikor előzúdulnak az októberi események.

Az első napokban Teréz óvatoskodva fogadja a történteket, majd amikor nyilvánvalóvá válik az átváltás, az ellenforradalmi terrorakciók alkalmával fúriaként, hisztérikus szenvedélyességgel ugrik a szinre. Minden közelmúltbeli élménye feneketlen gyűlöletté ötvöződik benne. Ő lesz az első, aki nyakábaveti magát Tülkösnek, az új politikai csillagnak, »a magyar forradalmi bizottmány« elnökének s deklasszált és egyéb börtönből szabadult elemekkel — géppisztollyal a vállán, bőrkabátban — teherautót rabol. Suhancaival behatol a főosztályvezető szobájába és meglincseli. Ezzel mintegy bosszút áll a történtekért, azért, hogy ilyen »söpredéknek« kellett felkínálkoznia.

November 5-én, amikor Tülköst lefogják, Teréz az autón elmenekül a fővárosból. Egy Pest környéki vasútállomáson összefut Ferivel, akinek sejtelme sincs a valóságos helyzetről, a banditák kegyetlenkedéséről, sőt a magyar rádió »jó« híreitől szinte megittasul. Nem akar kimaradni a »nagy nemzeti felkelésből«, a maga erejével ő is cselekedni akar a »nagy ügyért«. Odahagyva Csehszlovákiát, viszontagságos körülmények között vergődik Pest alá, s most a fővárosi harcokban akar részt venni.

Megrendíti s elragadtatással tölti el, hogy Terézt, mint valamiféle modern Jeanne d'Arcot látja viszont, s lángolása a lány iránt felfokozódik. »A fővárosban elárulták a 'forradalmat' közli Teréz a fiúval s a megszállottság pátoszával teszi hozzá: 'De a vidék a miénk, ott szítjuk fel ügyünk lángját, győzni fogunk!'«

A fiút lenyügözi imádottjának elszántsága s tettvágyva csatlakozik Terézhez, meg akarja bizonygatni maga előtt is, hogy méltó a leány »nagy lelkéhez«. Begyújtják a motort, s meg sem állnak addig a határmenti faluig, melybe annakidején kitelepítették Terézéket. Itt Teréz, arról hallva kósza hírt, hogy a szomszéd városkában néhány izgága fiatalt összefogtak, hisztériás kiáltások közepette, lobogó hajjal rohan végig a falun: »Fegyverbe, aki magyar! Szibériába viszik a fiatalságot, ne hagyjuk őket, emberek!«

Teréz fanatizmusa, rendkívüli szépsége, nyűgöző lénye — mozgósít. Két tucatnyi férfit gyűjt maga köré, felfegyverkeznek s hogy újabb lőszerhez jussanak, leszerelik a határőrséget. Igy indulnak rohamra a városka rendőrsége ellen. Teréz tíz emberrel — erősítés-kérés végett — a szomszéd faluba, Feri szülőfalujába küldi a fiút, ahová még nem vonultak be a szovjet csapatok s ezért még a »felkelők« kezén van. Ferit a főhadiszállásra, a községházára irányítják, s ott az egyik kivilágított ablakú szobában, fegyveres suhanc által őriztetve, a fiú idős szülei és kishuga állnak összekötözött kézzel, arccal a falnak fordulva. Várják a »nép ítéletét«. Egyszerű tsz-tagok valamennyien, még párttag sincs a rokonok között. Feri leüti az őrt, kiszabadítja szüleit, s szabadon bocsátja a többi elfogottat is.

Ekkor döbben belé a felismerés, hogy nem tiszta ügyet szolgál, ártatlanok vére szárad a »hős« felkelők kezén.

Terézt telefonon értesítik Feri »árulásáról«. A lány felbőszülten ront át rablott autójával, indulatos vita közben lelövi Feri apját s rálő a fiúra is. Feri balkarját fúrja át a golyó, miközben ép jobbjával, vak indulattal kap Teréz torkához. Ám elerőtlenedik, a lány kisiklik markából, beveti magát az autóba s Szeged táján disszidál. Helyette bandája felbőszített tagjait fogják el a karhatalmisták, egyebek közt Feri is a börtön kórházába kerül.

A statáriális tárgyaláson sorra vonulnak fel a tanúk s fokozatosan derül fény a fiú előtt Renner Teréz egész életére.

A film a tárgyalási jelenettel kezdődik s az elmondottak mind-mind a tanúvallomások nyomán derülnek ki, terülnek elő, olyasformán, hogy a tanúk szavai nyomán a filmkockán minduntalan megelevenednek a lány múltjának eseményei.

BARÁTNŐIMHEZ

Barátnőim, ti ruganyos talpon libbenők,
karcsú sarkon lejtők, angyali ördögi lények,
bíbor ajkúak, hullámos hajúak,
kozmetika véste szobrok, szépek,
szívkamráitokban ezerrezgésű húrral,
arannyal ötvözött barnák, ezüsten fénylő szőkék,
szelíd gesztenyés fátyolba bújt tündérkék,
hozzátok szólok, — közös szívünkben a dallam,
sorsunkban közös a forma és közös a tartam.
Színes ecset íveli igézőre
szemöldökünk hajtlatát, eperízű ajkunk,
remekmű a pillánk, gömbölyű alma arcunk,
napfény a mosolyunk, alkony a hamvas homlok,
mögötte közösek a problémák, közösek a gondok.
Nyüzsgő pillangósereg, tipegő nőbimbók,
piruló süldő bakfisok, zsenge szemérmesek,
szelíd mamák, áldott anyukák, ifjulók, örökifjúk,
tarka-barka kardigánszirmú virágoskert,
fiúkabátos, nylonharisnyás ringó tömeg,
egyenruhásai e városi arcot öltő,
tanyát, falvat átölelő uniformis-világnak,
hol a divat demokratikus köntösében
korok, távolok egyformára válnak —
fátyolozzon bár suhogó feredze,
mögötte mennyi vággyal egy ütemre
dobban szívünk és sorsunk szövevénye
egy fonalat bont: a szív fonalát.
Világíthat ész, cikázhat őrület-villám,
mi hangoljuk a szív muzsikáját
és bennünk zengi halk ütemét a hajnalodó jövő.
Értjük egymást, egy nyelvet beszélünk,
a szív nyelvét, testvérek vagyunk mindahány,
kézszorításunk áthidal tájakat, távolt,
szempillantásunk áttör múltak, szokások,
egyéniség, nevelés téglafalán.

Hozzátok szólok, kik gyermekien, vagy éretten
éltek e korban, mely gyilkos viharok
méhében fogant és kik velem együtt
lobogói vagytok a békés virradatnak.
Mennyi keresés, vágy, titok sűríti
az élet sejtelem-párás, tömény levegőjét,
mennyi probléma, ellentmondás örvénylik, árad
s mögötte imbolyog útkeresőn az asszonyi lélek.
Derülő arcok mögött hányszor kétkedést látok,
könny csillan titokban baráti szemekben,
gond nehezül a vállra és összecsuklik az erő.
Barátnőim, mindnyájunkban kísért a kétely,
láng forrása mellett kúsznak az árnyak,
és ha kitárul felettünk a verőfény,
lessük már, hogy mely zugból szökken elő a felhő.
Csupa aggodalom az asszonyi szív, remegés
és bizsergő öröm várni ébredező szerelemre,
féltve imádja kedvesét szíve párja
és reszkető remény a terhes anya vágyakozása.
Újraszüli gyermekét ki a felserdülőt útra bocsátja
s felsajdul az anyaszív, ha elgondolja,
hogy gyermekét el kell hagynia egyszer.
Mennyi ösztön és vágy bujdokol lelkünk zegzugos ösvényén,
mennyi titok, selyemkendőbe burkoljuk érzéseinket,
derűs az arcunk, míg a finoman érző húr
fáján rezzen láthatatlan tárnák mélyén.
Néha érzések özöne árad ismeretlen vihar által borzolva,
fellegek gyűlnek, nyomasztó fellegek, egyedül vagyunk
s nincs fény, mely tisztára mosná kusza ködvilágunk.
Csak egy porszem elég, hogy felkavarja a rendet,
hullámot verve a tiszta tó sima felszínén...
Ezzel a nagyon érző és nagyon vibráló
műszerrel indulunk el az ezerarcú élet tekervényén,
de összeszorított ajkkal, mosoly arccal megyünk előre,
mert mennünk kell,
mert kiléptünk már az ölelő otthon melegéből,
mert többek vagyunk, mint anyáink,
nem tölti ki életünk izgató fűszerek romantikája,
az otthon szépítő varázsa,
a csendes asszonyi alázat,
a várakozó hajdani asszonyi élet.
Hajnalban elindulunk a munka útján, várnak a gyárak,
üzemek, iskolák, gépek, vonatok, villamos, traktor,
kezünkben töltőtoll, műszer, aktatáska,
munkaeszközzel, munkaruhában
újabb és újabb ismeretlen tájon.
követjük dolgozó társunkat, a férfit.
Asszonyok özönétől zsong a korareggeli utca,
kenguruként mennyi kismama törtet a napközibe,
tárva babáik előtt patyolat ragyogó bölcsődék,
— telnek a munkahelyek, enyhül szívünkben a gond,
legyűrjük lelkünk ezerszínű érzését,
belekovácsolva minden érzést acél akarásba.
Barátnőim, nézzetek szét a világban:
mi ott vagyunk mindenütt, helytállunk érces erővel
és lelkünk izzó áldozatvállalásával.

Nem vagyunk Evák az éden bujavirágú ligetében,
végtelen óriás kert a világunk,
nem tiltott gyümölcsű fa a tudás fája,
szabadon tépjük, gyűjtjük az illattal, aromával
és olykor keserű ízzel teli gyümölcsöt;
mert tudni akarunk, megismerni az utakat,
kérdéseket és eredményeket,
kutatni törvényszerűségeket és titkokat,
előbbre vinni a haladást,
a világ szebbé és jobbá formáló gyönyörű harcát.

...Zárul a műszak, csendesülnek a munkahelyek,
villanyfény serceg és szállnak a percek,
repdes és árad szerteszét a nép,
vár az otthoni gond s öröm, lesz ízes estebéd,
elözönlitek a pultok előtti tért,
csiklandozzák ínyetek
a dúsan csüngő ételek,
illatok, színpompák, gerjesztő szagok,
gurulnak a nehéz forintosok,
ropogó színesek, csengő-bongó fényesek
hullanak, ömlenek,
éhesen falják a tátott szájú kasszák
és bóbitás barátaitok leakasszák
néktek a kínálkozó karajt, kolbászt,
feszes szalámit, gömbölyű szalonnát.
Langy még a friss cipó, kínálja lágy belét,
gőzölög a mirelit, hús jégfőzelék,
felpattan a konzervek fedele,
zsúfolt ételek tömkelege
vándorol veletek hazafelé.
Tárul a szoba, az édes, csókra éh
duruzsol, rotyog a készebéd,
élményeitek röpködnek szerteszét,
születnek új, fiatal ötletek, tervek,
elernyedt izmok újrafeszülnek,
tündéri percek ritmusa szálldos,
terül az asztal, ropog a lángos,
teagőz árad és elnyújtózik álomra a város...

Barátnőim, nem félek, jő a holnap,
a teljesebb, mert mindennap új seftet hajt,
új kertek nyílnak, sarjadnak új növények.
loboghat a lárma,
ti hoztok építőköveket a világba,
csendben és szépen, dallal és csókkal,
meleg szívvel, jó tettel, tiszta szóval,
piros szájjal, aranyszőkén, barnán, ezüsten, de mind
a jóra int, a szépre int,
szélesíti, szépíti sorsát a népnek
és hol ti éltek, igazi emberek élnek.
Élet szebbik fele, megértők, kedvesek,
bízom bennetek, mert szeret titeket,
aki dolgozik, fárad, kit búsít a magány,
ki félti a gyümölcsöt fagyos fényben a fán —,
élettermelők, vitaminjai a létnek,
hinni kell nektek s nem ver gyökeret a vétek
a lelkekben, csak egy könycsepp elég,
fölszítja a szív parázs melegét,
s a tág világon, kik testvérek vagyunk,
millió úton mind csak egyet akarunk:
otthonná tenni a földet, családdá a népet, —
hogy bennünk, általunk buzogjon föl
a napfényes emberi jövő
és az emberséges élet.

GONCZI KLARA

1848-AS FORRADALMI HAGYOMÁNYAINK

A 3 szegedi honvéd-zászlóalj

A város történetirója, Reizner János az 1848/49-es események után 36 évvel azt írja, hogy a rendkívüli idők Szeged népét készen találták. A lakosság az új helyzetre el volt készülve, »... s habár olykor-olykor a sajátságos helyi viszonyoknál fogva féktelenségek esetei is fordultak elő, mégis elmondhatjuk, hogy a nép nagykorú, — a szabadságra teljesen érett volt.« A szegedi nép nagykorúságát, szabadságra érettségét a belőle származott és általa fenntartott honvédség tettein akarjuk bemutatni. 100 évvel 1848. március idusa után, méltó hogy felidézzük a szegedi honvédek és vezetőik emlékét, hogy bátorítást meríthessünk tetteikből és e megemlékezéssel is kifejezzük ragaszkodásunkat és tiszteletünket az 1848/49-es szabadságharc eszméiért és azokért életüket áldozni kész hazafikért, — a honvédekért.

Történészeink, különösen a felszabadulás után nagy sikereket értek el a forradalmi hagyományok, elsősorban az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kutatásában. Természetes, hogy a Horthy-rendszer rabbilincseitől megszabadult kutatók, ezeknek a kérdéseknek feltárására szentelték figyelmüket. S hogy ma viszonylag olyan sokat tudunk forradalmi mozgalmainkról, az kizárólag szocialista társadalmi rendünk által nyújtott lehetőségek eredménye. Forradalmaink mozgató erőinek minden mozzanata fontos a kutató, a forradalmi hagyományokat megbecsülő utókor számára. Szeged híven őrzi e hagyományokat, annál is inkább, mert az 1848-as honvédtoborzás és az annak eredményeképp felállított 3. zászlóalj dicsőséget hozott e város nevére. Mit írnak erről a krónikások?

Tudjuk, hogy a kormánynak alig volt pénze és hadserege amikor 1848 áprilisában átvette a kormányzást. Ugyanakkor a horvát elszakadási törekvések és a szerb felkelés, támaszkodva a Habsburg támogatásra, veszélyes volt a feudalizmus romjain kialakuló, győzelmes polgári rendre. Ebben a helyzetben a kormány toborzásra határozta el magát, amit a forradalmi elemeket magába foglaló Radikális Kör is támogatott. A cél az volt, hogy a nemzetőrséget, lényegében szigorúbb, katonai alapon, a sorezredek mintájára szervezzék.

A toborzás 1848. májusában indult meg 21 toborzó helyen az ország magyarlakta vidékein, úgy hogy a honvédség tíz zászlóaljból álljon, egy-egy zászlóaljban 1000 honvéddel. Ezek egyike a 3. sz. zászlóalj, a szegedi, amelyet itt kellett felállítani. A toborzás nem várt sikerrel járt, az első között szép számmal jelentkeztek olyanok, akik a már korábban szervezett nemzetőrségbe nem léphettek be, mert azt vagyoni viszonyaik nem engedték meg, — szegényparasztok, zsellérek, napszámosok, mesterlegények. Ebbe a nemzetőrségbe mindenki beléphetett, akit alkalmasnak találtak a hadfogadók a katonai szolgálatra, — »ha 18 és 40-ik év közti korú és legalább is öt láb két hüvelyk magasságú« volt az illető. A zászlóalj toborzási körzete Bihar, Békés, Arad, Csanád és Csongrád megyéket foglalta magába, de ide küldték a Temes- és Krassó-megyeiket is. Vadász Manó polgármester május 21-én jelenti, hogy a tanács arra alkalmas tagjait utasította az összeírások megkezdésére. Az összeírásokat miként minden ilyen műveletet városrészenkint végezték, egy-egy a várost ismerő tanácstag házról házra járta a Palánk (nagyjából a mai Belváros), a Rókus, az Alsóváros és a Felsőváros lakóit és összeírta a jelentkezők nevét, lakhelyét és korát.

A lajstromok összeállítása fontos előkészítő munkát jelentett, mert azután már csak a felírottakat az utcakapitányoknak kellett értesíteni a hadfogadó-bizottság elé állásról, ahol az orvos megvizsgálta a jelentkezőket, ismét lajstromot készítettek és már döntöttek az alakulatról is, ahova be kellett vonulni. Már az összeírás alkalmával feljegyezték, hogy milyen felszerelése van az illetőnek. Majd következett a felesketés az alakulatoknál, amelyet már a parancsnokok vettek ki. Mozgalmasak Szegeden a napok, május 27-én Szentesről 29, 31-én Krassó megyéből 40, Temesből 156, Makóról 50 újonc érkezett, akiket a minoriták rendházában szállásoltak el, az ellátást egyelőre a lakosság adományai biztosítják. Fiók hadfogadó-iroda működött Gyulán, ahonnan több mint 200-an érkeztek Szegedre. A nagyváradiak közül 98-an indultak útnak, Temesvárról május végén 200 ujoncot küldtek. A polgármester egy hónap múlva jelenti a hadügyminisztérnek, hogy ki van a létszám, meghaladták az 1000 főt. A 3. zászlóaljnak decemberben 150 szegedi tagja volt. Reizner szerint a Szegeden toborzottak között jelentékeny számban voltak pályavégzett ifjak, ügyvédek, jurátusok, mérnökök, gazdatisztek, papnövendékek, tisztviselők, tanulók, ifjú iparosok. Kétségtelen, hogy a szegedi főgimnázium felső tagozatából, a liceumból számosan beálltak az önkéntesek közé, ennek tulajdonítható, hogy a tanítás abban a tanévben a liceumban nem folyt. Ebbe a zászlóaljba kerültek a nagyváradi »jogakadémisták« is. Bizonyos, hogy az értelmiségiek száma meghaladta a 10, 12%-ot, de mindez nem változtathatott azon az alapvető tényen, hogy a céh legények, iparossegédek mellett, mint feltehetőleg az ország bármely részén a »földmívelő osztály... adta a legszámosabb járulékot«, amint azt Horváth Mihály, — a forradalmi kormány kultuszminisztere megállapította. A döntő többséget Szegeden is a szegényparasztok, zsellérek és napszámosok jelentették, — ha nem így lett volna, június 2-án a polgármester nem sürgette volna a kész mundérok azonnali küldését, az ide gyülekezett sereg rossz ruházatára való hivatkozással. A ruházat legégetőbb hiányainak pótlását végül is a város vállalta, amint az Korda János nemzetőrségi ezredes június 14-i jelentéséből kitűnik. Ezért az áldozatkészségért a város dicséretben részesült.

A 3. zászlóaljat június 21-én indították útnak Óbecsére Csuha Antal őrnagy parancsnoksága alá. Ez a zászlóalj került elsőnek a déli hadszintérre, anélkül, hogy kellőleg felszerelve, vagy kiképezve lett volna. Óbecsén a magyar erők derékhadában Szenttamás és Turia táborok közvetlen szomszédságában került sor a felszerelésre és kiképzésre, — állandó harcok közepette. Egyik kutatónk azt írja, hogy más zászlóaljak történetében szinte ismeretlen az a szoros kapcsolat, amely a szegediek és az innen kiindult zászlóalj között volt. Orvosokat, a fegyverek kijavítását, ruházatot adott Szeged, joggal tekintheti magáénak a város a harmadik zászlóaljat.

A zászlóalj parancsnokává Damjanich Jánost nevezte ki a kormány. Damjanich a forradalom egyik pozitív katonai vezetője, a honvédhadsereg egyik kiváló parancsnoka volt, aki Hunyadi, Zrínyi, Bocskai, Bethlen által és a kurucharcokban megteremtett magyar hadművészetet alkotó módon fejlesztette tovább. Képességei kibontakozásához szükséges lehetőségeket a szabadságharc tárta fel előtte. Ma is mintaképe a néphez és hazájához hű katonának az a Damjanich őrnagy, aki az 1100 főt meghaladó újoncállományból, fegyelmezett, magas harci értékű zászlóaljat faragott.

Megérkezése után első dolga volt, hogy zászlóalját, amely 6 századba volt sorolva, megtisztította a »rossz magaviseletűektől«. Ugyanakkor megfelelőbb tiszteket is hozott javaslatba. Nagy gondot fordított a zászlóalja felszerelésére és ellátására. A városi tanácshoz írott több levelét őrizzük és ezekből is épp az alárendeltjeiről való gondoskodása tűnik ki. Csapata június 14.-én Szenttamás első ostrománál majd augusztus 19.-én a második támadásnál, október 13-án Törökbecse győzelmes védelmében esett át a tűzkeresztségen. A tél folyamán a Versec-körüli harcokban alapozta meg jó hírét a harmadik zászlóalj, amelyet rövidesen együtt emlegettek az akkor Damjanich parancsnoksága alá került vörössipkásokkal, a kassai 9. honvéd-zászlóaljjal.

Az 1849. évi tavaszi hadjáratok idején fogalommá vált Damjanich honvédeinek, — a harmadik zászlóaljnak a hősiessége.

Ma Szeged dolgozó népe szívébe zárja az egykori hős zászlóaljat és annak parancsnoka, Damjanich honvédtábornok nevét és például állítja hazájáért, népe igaz ügyéért élni-halni kész ifjúsága és honvédsége elé.

Oltvai Ferenc
levéltáros

Népfrontnagygyűlést tartottak Dorozsmán

Dorozsmán, a művelődési otthonban népfrontnagygyűlést tartottak. A község dolgozói újjáválasztották, illetve 63 tagúra egészítették ki a község népfrontbizottságát. Megválasztották a 17 tagú elnökséget is.

A helyi népfrontbizottságban és annak elnökségében a munkások, dolgozó parasztok és az értelmiségiek képviselői vannak. Céljuk, hogy munkájukkal Dorozsmán még szorosabb népi egységet alakítsanak ki a szocialista építés feladatainak minél jobb elvégzésére.

Folyik a jelentkezés a márciusban induló grafikai szaktanfolyamra

Amint hírül adtuk, a Hazafias Népfront kulturális bizottsága a Szakszervezetek Megyei Tanácsával és a tanács illetékes szerveivel egyetértésben tízhónapos grafikai szaktanfolyamot indít Kopasz Márta grafikusművész vezetésével.

A tanfolyamra eddig már sokan jelentkeztek vállalati dolgozók, pedagógusok, sőt a diákfiatalok közül is egynéhányan.

A további jelentkezők felvételüket kérhetik a Hazafias Népfront (Vörösmarty u. 7. szám alatti) városi irodájához beadott kérelemmel. Név, lakáscím, foglalkozás és eddigi művészi tevékenység megjelölése fontos.

A felvételi vizsga március 14-én délután 3 órakor lesz a Vedres István Építőipari Technikum (Horváth Mihály utca 3. sz.) rajztermében.

Hazafias Népfront kulturális bizottsága

AMERIKAI ÚTINAPLÓ

A TTIT előadása a Juhász Gyula Művelődési Házban

Csütörtökön este rendezte meg a TTIT és a Juhász Gyula Művelődési Ház ezt az érdekes előadást, amelyet Randé Jenő elvtárs, a Magyar Rádió New York-i tudósítója tartott, aki az ENSZ őszi közgyűlése idején huzamosabb időt töltött az Egyesült Államokban. Érdekes volt szemtanú szájából hallani egy olyan országról, annak mindennapi életéről, amely számunkra egy külön világot jelent, hiszen kultúrája, életszemlélete, társadalmi berendezése homlokegyenest különbözik a miénkétől. Nekünk sokszor furcsának és elképzelhetetlennek tűnik az, ami ott természetes, hiszen a mi fejlődésünk egy évtizeddel ezelőtt letért már a kapitalista útról, s ahogy haladunk előre fejlődésünk magunk választotta szocialista útján, úgy távolodunk el attól a régi világtól is.

Az amerikai életre

a legjellemzőbb

és az európai ember számára a legszembetűnőbb az óriási autóforgalom, amely a repülőtértől kezdve egész amerikai útján végigkísérte. Az utakon autó autót követ — de ez, mint Randé elvtárs is mondta —, hozzátartozik az amerikai élethez. Az óriási távolságok kényszerítik az embereket arra, hogy valami jármű segítségével tegyék könnyebbé életüket. A kisemberek nem tudják a nagyvárosok elviselhetetlenül magas lakbéreit fizetni, ezek kiszorulnak a városok köré épült peremvárosokba és telepekre, innen pedig munkába járni sokszor 20—30 kilométeres távolságokra másként szinte lehetetlen. Érdekes példával utalt a mindennapi élet területéről a tőkések mindenek fölött álló érdekeire. Mint elmondotta, Amerikában egyáltalán nem gyártanak kisfogyasztású kocsikat, mert az olajmonopóliumoknak éppen az az érdekük, hogy minél több olajat adjanak el, márpedig a kisebb kocsik kisebb fogyasztásúak is és ez nem jelent olyan üzletet,

Nálunk sokat beszélnek az amerikai jólétről, azonban ez közelebbről nézve nem is hat olyan jólétnek, mint ahogy mondják. Az amerikai kisember keresete 250—260 dollár havonta. A lakbér rendkívül drága, a fizetésnek jelentős része a lakbér fedezésére szükséges. A drága lakbért úgy igyekeznek kiküszöbölni, hogy a nagy városokon kívül családi házakat vásárolnak részletre. Amerikában szinte mindent meglehet vásárolni részletre, azonban a havonta esedékes részleteket mindig

pontosan fizetni kell,

mert például, ha valaki három hónapig nem tudja a részleteket fizetni, akkor nemcsak a vásárolt cikket kell visszaadnia, de elveszett az addig befizetett pénz is. Pedig sokszor fenyegeti a kisembereket a munkanélküliség veszélye, mert a gyáros, ha termékei nem kelendők, akkor gyárát leállítja és a dolgozókat elbocsátja. Éppen ezért az amerikai ember, akinek élete a részletek fizetésére van berendezve, rendkívül takarékos, mert számít arra az időre, amikor állás és munka nélkül marad. A foglalkoztatottság, különösen a fizikai dolgozóknál rendkívül bizonytalan, éppen az előbbiek miatt.

Érdekes és a mi számunkra egyenesen elképesztő az az amerikai életszemlélet, amely a 35 éven felüli dolgozókat már öregnek számítja. 35 éven felül már nehéz elhelyezkedni, ezért öreg korára mindenki igyekszik valami kis tőkét összegyűjteni, hogy abból megélhessen. Szorosan kapcsolódik ehhez a szocialista ellátottság kérdése is. A szociális juttatások nálunk Magyarországon sokkal fejlettebbek, a nyugdíj rendszere ott nem olyan kiterjedt, mint nálunk. A dolgozó kisemberek számára egyenesen

csapást jelent a betegség,

nemcsak a táppénz juttatások alacsonyak, hanem az orvosi kezelés is rendkívül drága. A betegségbiztosítás nem terjed két héten túl, sőt, fogorvosi kezelésre egyáltalán nem vonatkozik.

Feltűnő az idegennek az, hogy a közszükségleti cikkek általában olcsók, igaz ugyan, hogy gyengébb minőségűek, mint az európaiak. Az amerikaiak éppenúgy szeretik az importárukat, mint nálunk, ahol egyes emberek elbűvölve mondják valamire: »amerikai gyártmány«.

A kulturális élet a mi fogalmunk szerint rendkívül elmaradott. Az amerikai átlagember nem jár színházba, mert az nagyon drága. A világhírű New York-i Metropolitan Operában, ahol valóban kitűnő előadások vannak, olyan drágák a helyárak, hogy szinte mindig gazdag külföldiekkel van tele. Az amerikai kisember fő szórakozása a televízió, mely majdnem minden lakásban van. A televízió pótolja a mozit is, bár a legújabb filmeket nem mutatják be a televízióban, mert akkor a mozikat egyszerűen be lehetne csukni. Az egyszerű dolgozó emberek élete a munka és a televízió között oszlik meg.

A hallgatóság számára érdekes volt az, amit az előadó a magyar disszidensekről mondott. Szinte valamennyi elszakadt magyarra jellemző a honvágy. A disszidensek első csoportjait annak idején nagy cécóval fogadták, azonban

a lelkesedés hamar lehanyatlott

és ennek arányában a magyarok iránti érdeklődés is csökkent. A disszidensek kisebb részének sikerült csak beleilleszkedni az amerikai életbe, azoknak, akiknek rokonai élnek már kint, vagy azoknak, akik vállalták a legfárasztóbb fizikai munkát is. De nemcsak a körülmények, az ismeretlen nyelv okozzák nekik a nehézségeket, hanem az éghajlat, az idegen szokások és az »amerikai életforma«, amely ridegségével és részvétlenségével már nem egy tragédia okozója lett.

Az érdekes, színes előadást jól egészítette ki a Fekete karácsony című, új, magyar kis játékfilm is, amely egy kis család diszszidálását és szomorú történetét mutatta be.

(— . —)

Hugonai Vilmáról nevezték el az orvostanhallgatók leánykollégiumát

A napokban tartotta meg a szegedi orvostanhallgatónők leánykollégiuma névadó ünnepségét. A kollégiumot Hugonai Vilmáról, az első magyar orvosnőről nevezték el. Hugonai Vilma életét *dr. Béládi* Ilona adjunktusnő ismertette. Elmondotta, hogy Hugonai Vilma a világ első tizennégy orvosnője között volt. s Zürichben szerezte meg orvosi diplomáját. Itthon tizennyolcéves küzdelemre volt szüksége ahhoz, hogy jogosítsák orvosi oklevelét. A múlt század kilencvenes éveiben került erre sor hosszas harcok után, hiszen Trefort kultuszminiszternek az volt a véleménye, hogy a társadalom alapjai elleni támadás az, ha nőnek orvosi oklevelet adnak.

Hugonai Vilma nemcsak kiváló orvos, hanem a nőmozgalom harcosa és jó anya is volt. A kollégium leányai követésre méltó példát lássanak névadójuk életében — mondotta előadásában dr. Béládi Ilona adjunktus.

A Művelődési Otthonban megrendezett avatóünnepség műsorában *Szekszárdi* Tamás, *Forgács* Erika és *Hámori* János negyedéves orvostanhallgatók léptek fel színvonalas számaikkal. Műsor után az Egyetemi Zenekar muzsikájára a késő éjszakai órákig szórakozott a kollégium fiatalsága.

Mikor a vesztesek azt gondolják, hogy nem veszítenek...

Eszébe jutott valakinek az újszegedi szövőgyárban, hogy érdemes volna akciót kezdeményezni a gondosabb takarékoskodás érdekében. Mindjárt példákat is felsorakoztatott a kezdeményező, hogy hol, s mit kellene tenni a népvagyon gondosabb megőrzése, megóvása érdekében. A vállalat rengeteg fonal árut dolgoz fel, ezeket a fonalakat sok esetben olyan csévéken szállítják a fonodák, amelyek visszaszolgáltatása kötelező. Ezek közé tartozik az úgynevezett tartósított herax hüvely, amit a fonallal együttmérve szállítanak a fonodák. Ilyenformán azok értékével megterhelik a vállalatot és megkövetelik, hogy szigorú határidőre visszaszállítsák a csévéket. Ha nem tesznek eleget ennek a kötelezettségnek, azon felül, hogy a csévék súlyának megfelelő tömegű fonal árát ki kell fizetniök, még büntetésre is kötelezik őket.

Eddig még sohasem fordult elő, hogy a gyár adós maradt volna ilyen csévékkel szállítóinak. Sőt, inkább olyan esetek történtek, hogy több csévét küldtek vissza, mint amennyivel megterhelték őket. Az ilyen körülmény abból adódik, hogy nem lehet pontosan meghatározni: egy-egy szállítmányban mennyi a csévék tényleges súlya.

Ebből a felismerésből egyenesen következik, hogy nincs valami nagy becsületük a gyárban a herax csévéknek. Sokat összetaposnak és sok kárbavész a gondatlan kezelés miatt. A gyárban senki sem érzi az ebből eredő anyagi veszteséget — tekintve, hogy ezen az üzem nem is veszített még soha sem. A szállító fonoda számláját sem terheli az ilyen kártétel, tehát a köztudatban az a megnyugtató vélemény él, hogy senki sem veszít ezen az ügyön.

Ezek az eszközök nem gazdátlanok tulajdonképen, s nem kell közgazdásznak lenni ahhóz, hogy megértsük: pusztulásuk kár a fonodának is, a szövőgyárnak is, de legfőként a népgazdaságnak is. Nem reális az a felfogás sem, hogy az újszegediek érdektelenek volnának ezeknek a csévéknek a gondos kezelésében, hiszen minden tonna cséve visszaszállítása után egy tonna fonalat írnak le a gyár számlájáról.

A kezdeményezés ezek után érthető és érdekbe vágó is. Gondolják ezt meg szövőnők, szállító munkások és rakodók egyaránt.

Nagy lehetőségek belföldi társasutazásokra, kirándulásokra

— Az Idegenforgalmi Hivatal akciói: Országjárás közösen a TTIT-tel — Vasárnapi repülőjáratok a Balatonra, Pécsre, Debrecenbe — Autóbusztúra Sopronba április 4—6 között —

Az Idegenforgalmi Hivatal egyre élénkülő tevékenysége során a külföldi társasutazások előkészítésével — amelyről már hírt adtunk — párhuzamosan tervezetet dolgozott ki a belföldi utazások megszervezésére is.

Megállapodtak a TTIT szegedi szervezetével, hogy az Idegenforgalmi Hivatal is bekapcsolódik a belföldi országjáró túrák szervezésébe Ez a körülmény többek között lehetővé teszi, hogy

az egyes utazásokon több gyári dolgozó is részt vehessen,

mert az Idegenforgalmi Hivatalnak már vannak kapcsolatai az üzemekkel. Remélhetőleg ez évben sokkal több munkás, üzemi fiatal vehet részt a népszerű, jól bevált autóbusztúrákon, amelyeken a részvevők pihenés, felüdülés közben az ország legszebb tájait szemlélhetik meg szakszerű vezetéssel.

A TTIT és az Idegenforgalmi Hivatal még nem dolgozta ki az országjárás részletes útiprogramját, azonban az első kirándulás tervezete elkészült.

Április 4—6 között, a háromnapos munkaszüneti napon Sopront keresik fel.

Az út első napon Veszprémen, a Bakonyon át Győrbe vezet. Miután Bakony gyönyörű vidékét látják a részvevők, este Győrött színházi előadáson vesznek részt. Magyarország legszebb városát, Sopront, temérdek nevezetességével, másfél napig nézhetik meg a részvevők. Az út visszafelé Keszthelyen, Tihanyon, Balatonfüreden, Sztálinvároson keresztül vezet. Tehát a kirándulás felejthetetlen élményeket ígér. A háromnapos út minden költsége — étkezést kivéve — körülbelül 280—300 forint lesz.

Az Idegenforgalmi Hivatal megállapodást kötött a MALÉV budapesti igazgatóságával. A nyári repülőmenetrendet úgy állítják össze, hogy az utasszállító repülőgép az utolsó járatnál szombaton Szegeden marad. Ezt fel lehet használni vasárnap kirándulásra. Három túra lehetséges, vasárnaponként váltakozva. Az első változatban

reggel 6 órakor indul a gép a Balatonra.

Reggel 7 órakor ott van. Délelőtt hajó-körutazás lesz a Balaton legszebb vidékeire. Délután fürdés. Este hétkor indulna vissza a gép, nyolcra Szegedre érkezik.

Másik vasárnap Pécsre lehet utazni.

Reggel szintén hét óra táján a pécsi repülőtéren a Pécsi Idegenforgalmi Hivatal autóbusza várja az utasokat. A busz Harkányfürdőre megy. Ott a most rendbehozott, szép fürdőben meg lehet fürödni. Délután a busz a Mecsekre vinné a túra részvevőit.

Harmadik vasárnapra Debrecen—Hortobágy az úti cél. Mindhárom kirándulás utiköltsége rendkívül olcsó:

a jegy ára 160 forint körül lesz majd.

A MALÉV-vel egyébként másik jelentős megállapodás is született. A nyáron, ha szükséges, az idegenforgalmi főidényre

közvetlen Brüsszel—Budapest—Szeged légijáratot állítanak be,

amelynek segítségével a világkiállítás részvevői Szegedet is megtekinthetik. Sőt tervek vannak arra is, hogy a világkiállításra Szegedről különrepülőgépet indítanak, ha lesz elegendő jelentkező.

A nemrégen Pécsett tartott országos idegenforgalmi értekezleten hangzott el az a bejelentés:

a szegedi Idegenforgalmi Hivatal autóbuszt kap jugoszláviai társasutazások megrendezésére.

A hivatal — lapunk korábbi javaslata alapján — Röszkén, a vámvizsgáló állomáson az IBUSZ-szal közös idegenforgalmi kirendeltséget létesít.

Itt említjük meg, hogy a szabadkai Putnik utazási iroda megkeresést intézett a hivatalhoz: ők is társasutazásokat szerveznének Magyarországra, melynek egyik fő állomása Szeged lenne.

Egyéves a szegedi munkásőrség

1957 márciusában a szegedi munkásőrségnek nem volt teljes az egyenruhája. De a kiállásuk, tettrekészségük a párt és a munkásosztály, az egész dolgozó nép érdekében hiánytalan volt. Ezért is fogadta őket nagy szeretettel Szeged népe

Liebmann felvételei

Azóta sokat fejlődött a munkásőrség. Felszerelésben, fegyelemben egyaránt. Acélkék színű overall-egyenruhájuk, a lenini sapka, sapkán a vörös csillag, a karjukon a vörös szalag emlékezteti őket szolgálatban és szolgálaton kívül, hogy egységük a munkásosztály ökle, amely az igazi hazafiság mellett a proletár nemzetköziség eszméit is ápolja. Megalakulásuk óta több díszszemlén vettek részt. Mindig büszke tekintetek, zúgó taps köszöntötte őket. Képünk legutóbbi szemléjükön, február 23-án készült

GYULAI PÁLRÓL

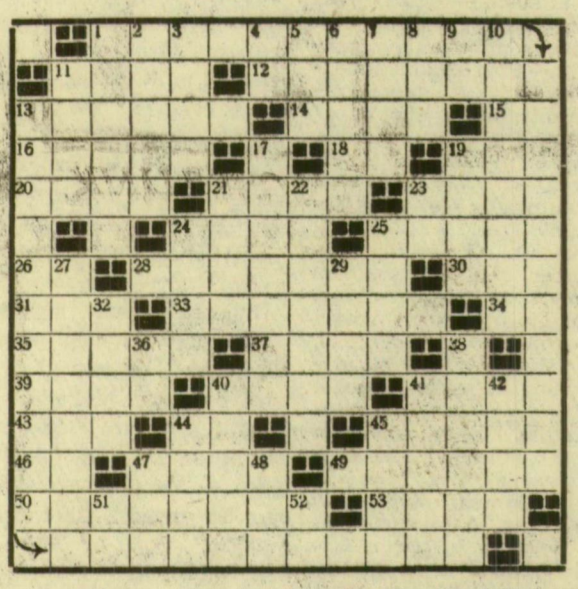

Gyulai Pál, az apró termetű kritikus egy alkalommal igen éles vitát folytatott egy hatalmas termetű, de kis képességű íróval. A hosszúra nyúlt vita hevében a »nagy« író így kiáltott Gyulaira:

— Ha még sokat beszélsz, akkor a zsebembe duglak!...

Gyulai Pál válasza mai keresztrejtvényünk vízszintes 1. és függőleges 13. sorában található.

Vízszintes sorok:

1. Gyulai Pál mondta. (A zártbetűk: O, S, D.) 11. Fényképezőgép-zár. 12. Zeller híres operettje, tavaly Szegeden is bemutatták. 13. A fejfájás jelzője lehet. 14. Súlyát ellenőrzi. 15. Fordított névelő. 16. Hivatalos helyiség. 18. Én és te. 19. Hangtalanul csomóz! 20. ...-rius. 21. Forrasztó-szerszám. 23. Nagyméretű. 24. Jó, latinul. 25. Árnyalata. 26. Nagy magyar költő névbetűi. 28. Vízen közlekedik. 30. Összedob! 31. Kihalt óriási madár. 33. A pedagógusok fontos feladata. 34. Ó. E. 35. Helyhatározás. 37. Lefelé hull. 39. Az egyik labdarúgó-bajnokság rövidítése. 40. Illanó anyag. 41. Keleti nép. 43. N. H. H. 44. Azonos betűk. 45. Álmos anyja. 46. A kanyarban van! 47. Épületrész. 49. Elillan. 50. ...magát. (Mutogatja magát.) 53. Ilyen a sütemény.

Függőleges sorok:

1. Nagyobb művet készítő. 2. Hírlap-, vagy könyvterjesztéssel foglalkozó vállalat. 3. Anyaállat. 4. Rózsavölgyi Márk. 5. Megkétszerezve: ütőhangszer. 6. Vizenyős betegség. 7. Olaszországi város. 8. A briósban van! 9. Éneklő hang. 10. Az időszámítás egysége. 11. Hosszú fadarab. *13. Gyulai Pál mondta.* (Az itt lévő zártbetűk: T, A, N.) 17. Rámosolyog. 19. Ugyanaz, mint a vízszintes 11. 21. A mókushoz hasonló rágcsáló állat. 22. Alig néhányan. 23. Kedves erdei állat. 24. A szobában. 25. Bútordarab. 27. Labdarúgó-poszt. 29. Tévesen jegyez fel valamit. 32. Megfordított tévedés! 36. Tojás Bécsben. 38. Töltetlenül. 40. Tudomásul veszed? 41. Másik helyre. 42. »A« vízszintes 53. ellentétese. 44. Régi történet. 45. Vissza véle! 47. Reggeli ital. 48. Egy kis betűrejtvény: B, B, B, B, B. 51. A mélybe. 52. Német kettősbetű.

Megfejtések — nyertesek

A megfejtés péntekig küldhető be szerkesztőségünkbe, Szeged, Sztálin sétány 10., II. emelet címre. A borítékra, vagy a levelezőlapra kérjük ráírni; Rejtvény. Csak a két hosszú sor megfejtése küldendő be. A helyes megfejtést és a jutalmazottak nevét jövő vasárnap közöljük.

A legutóbbi rejtvény megfejtése: »Zöld föld felett, kék ég alatt a hangos pacsirta füttyörész«. — Könyvet kapott: Bernátsky Béla, dr. Tiboldi Tiborné és Szentpéteri András (Szeged). A nyertesek 11 és 6 óra között vehetik át a könyvet szerkesztőségünkben.

A közönség és a színészek egyaránt szórakoztak

az Ezerkettedik éjszaka kamaraszínházi bemutatóján

A MEGALAKULÁSA ÓTA kialakult nemes, igényes tradícióihoz hű bemutatóval örvendeztette meg pénteken este a Kamaraszínház a színjáték kedvelőit. A mű, ami a színpadon megelevenedett, az immár klasszikussá vált, Heltai Jenőnek egyik bájos, sokszínű, könnyed verselésű színpadi játéka: Az ezerkettedik éjszaka.

Heltai a pesti polgárság írója, látóhatára csak érintkezett a munkásosztály, a parasztság, a magyar vidéki értelmiség életével. Heltai világa nem a teljes világ, irodalma nem tükrözi a nemzeti lét teljességét, sohasem adta egész társadalmunk keresztmetszetét. Mégsem mondhatnánk, hogy életművében nincsenek nagy gondolatok, mély tiszta emberi érzések. Humanizmusa — szinte álomhumanizmus — a fasizmus előretörésének zord idejében mesemondásra ihleti. Mesél önmagának s azoknak, akiknek életét, egzisztenciáját éppúgy fenyegeti a világrátörő barbárság őrülete, mint az övét. Mesél humorral, derűsen, de a tréfák alól fel-felvillan egy-egy mondat, amit a költő vagy király, vagy koldus szájába ad, s mindegy, hogy kivel mondatja el, a szíve beszél a sorokból:

»Vér, gyűlölet, sötétség mindenütt... Szívem nehéz, a bánat benne vendég Régóta már. Ma végre mást szeretnék Békét, nyugalmat, jókedvet, derűt«.

Heltai komorabban is tudott szólni, mint ez a mesejáték. Figyelmeztetni és óvni is tudott. De nem volt olyan igazán harcos lélek, mint kortársai közül a legnagyobbak, s míg Bartók Amerikába menekült el s József Attilát a vonat kerekei alá üzték a fasizmus szorító, üldöző hatalmasságai, Heltai mesélni kezdett.

Úgy gondolta, hogy »át kell mesélni« az időt? Erőt keresett a mesében, vagy menekülést? Lemondás volt a mese? Készülés a harcra? Mákony volt, kábítószer, »az addig is míg élek, csak mesében élek« kétségbeesetten menekülő magatartása, vagy a bölcs segítsége is, a nagyapa jósága, aki maga köré gyűjti unokáit mikor zeng az ég, s mesél nekik, hogy föloldja félelmüket?

HARC ÉS ELLENÁLLÁS is volt, a fasizmus elleni hang a maga halk módján Heltainak minden sora. A mai néző már nem érzi ezt az attitűdöt csak a mese áradására, a versek könnyű, kecses lejtésére, a gazdag nyelvre és bő humorra ügyel, s bár nem az ég és föld csatáját látja a színpadon, nem jellemóriások lenyűgöző harcát, mégis úgy érzi, mikor az előadás végén legördül a függöny, hogy gazdagabb lett valamivel. Nem csupán a nevetéssel, ami a két Hasszán felsülései nyomán csattan fel, nem csupán azzal a meghatódottsággal, amit az egyszerű jellemek naív őszintesége, és őszinte esetlensége keltettek benne, s nem csupán a bámulattal, amit a mese csodálatos elemei okoztak, hanem egy tanulsággal is: élni érdemes. Nem tételes tanulság ez, nem valami moralista törvényalkotása. Heltai életszemléletének derűje sugallja ezt a tanulságot. Élni érdemes, élni jó, élni szép, s ma, mikor az emberiség eddigi életének legnagyobb választója előtt áll, jó ezt az érzést felkelteni és ápolni az emberekben. Élni szép, az életet szeretni kell, s aki ezt a gazdag, mesékkel és csodákkal telt emberi világot szereti, csak az tud ennek az emberi világnak jövőjéért és győzelméért erős és tiszta szívvel harcba menni.

A Kamaraszínház kis színpada a díszlettervezőt, a rendezőt és a színészeket egyaránt próbára tette. A térkihasználás nem mindenütt volt szerencsés. A szultán hálótermét és az elő és utójáték díszletezését levegősebben, több mozgási lehetőséget adóan is meg lehetett volna oldani.

A bemutató előadás fiatal művészt, a Pethes-család most induló tagját, Pethes Györgyöt avatta rendezővé. A produkció költői és emberi volt, s ez a rendező lelkiismeretességét, művészi lelkületét dicséri. A stílus nem tolódott el a színpadi bohózat irányába, amire pedig kísértéseket könnyen kaphatott volna a rendező. Pethes érti és érzi a mű költőiségét, humanizmusát, s a humor és a szárnyaló líraiság egyensúlyát sikerült megőriznie. A szereplők mozgatásában vétett néhol kisebb ritmushibákat, s ha négy-öt szereplő volt a színpadon, nem tudta feloldani a helyhiányból adódó nehézségeket.

A SZÍNÉSZEK KÖZÜL a két Hasszánt kell elsősorban kiemelni. Kettőjük közül Kátay Endre alakítása volt a jobb, színesebb. Kovács János nem tudta mindig a saját elképzeléseit érvényesíteni s az író intencióit betartani. Néhány jelenetben túlságosan idomult Kátay játékstílusához. Lontay Margit Fatumah-ja is tetszett, bár olykor inkább a maga szórakoztatására játszott. Nyelvbotlása az előadás humorát fokozta. Domján Edit kedves és megindítóan szerelmes Lailája rokonszenves alakítás. Kádár Flóra, Bóda Judit és Eötvös Erzsi jól illeszkednek az együttesbe.

Katona András Sahriar-ja a mesék szultánja. Kedélyes és fenyegetődző. A színészt nem nagyon teszi próbára a szerep s ő sem vesződik vele sokat. Almalik alakja már bonyolultabb. Bodó Györgynek nem sikerült mindig elhitetnie, hogy ez az ember szenved is, nemcsak uralkodik. Talán túlságosan hangos ehhez. Némelykor a kevesebb is megindítóbb és elhitetőbb volna. Torday Géza Rusztán királyfi szerepében szintén nem kapott nehéz feladatot. Nagy párbeszéde az atyjával hatásos, Lailára való találásakor a versmondása még nem eléggé felszabadult. Mentes József Kafur főeunuh, Marosi Károly az öreg Házi alakját formálták meg jól, ízlésesen, nagy játékkészséggel. Tiszai József — a kikiáltó — és Árkos Gyula — vízárus — hasznosan működtek közre.

A KÍSÉRŐ ZENE — Láng István munkája — érzésünk szerint nem eléggé érett, nem elég egységes. A kis zenekar — a Zeneművészeti Szakiskola növendékei —, Várady Zoltán vezetésével igyekvően dolgozott. Jók voltak a maszkok — Mánik László munkája —, és szépek, gazdagok a ruhák. Bene János és Horváth Ferenc tervezték őket.

A bemutató forró közönségsikert hozott, s a Heltai-darab minden bizonnyal a Kamaraszínház egyik legsikeresebb sorozata lesz. **Sz. G.**

Röviden....

Nőket köszöntöttek

Nem mindennapos bensőséges kis ünnepséget rendeztek a Szegedi Konzervgyár dolgozói. Az üzem szorgos asszonyait, leányait köszöntötték a férfiak a nemzetközi nőnap alkalmából.

Ez a köszöntés más volt mint az eddigiek, kedvesebb mint bármikor. A szokásos virágcsokor ajándékozáson kívül a férfiak azzal is kifejezésre juttatták megbecsülésüket, hogy a női teendőket most az egyszer magukra vállalták. Ők teritették meg a fehér asztalokat, szolgálták fel a teát, a likőrt, hordták körül a szendvicseket — szíves szóval kínálgatva a gyengébb nem ünnepeltjeit. Mindez jól esett a nőknek s viszonzásul a táncparketten jól megforgatták a férfiakat. Igy aztán egy kis »munkamegosztással« a nők is, a férfiak is igazán jól szórakoztak.

(t. b.)

TÉLIES IDŐ

A brit-szigetekre északi áramlással hideg sarkvidéki légtömegek özönlenek és Franciaországon át folytatják útjukat Közép-Európa fölé.

Várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős idő, sokfelé havazás, havas eső. Mérsékelt északi, északkeleti szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0—plusz 3 fok között.

1958. március 9, vasárnap

MOZIK

Szabadság: Fél 4, fél 6 és fél 8 órakor: **Fekete dosszié.** — a bűnügyi film. Március 12-ig.

Vörös Csillag: Fél 4, fél 6 és 8 órakor: **Akinek meg kell halnia.** — Monumentális francia film. — Ma utoljára. Hétfőtől: **Dani.** Magyar film. Március 12-ig. Matiné: Fél 11 órakor: **Déryné.** Magyar film.

Fáklya: Fél 4, fél 6 és fél 8 órakor: **306-os ügy.** — Szovjet bűnügyi film. — Ma utoljára: Hétfőtől: **Koldusdiák.** — Színes német film. Március 12-ig. Matiné: Fél 11 órakor: **Harag napja.**

POSTÁS MOZI

6 és 8 órakor: **Lissy.** Uj német film.

Délelőtt 10 órakor mesefilmvetítés: Gólyakalifa, Jancsi és Juliska.

DUGONICS MOZI

Építők Művelődési Otthona Kossuth L. sgt. 53.

3, 5 és 7 órakor: **306-os ügy.** Izgalmas szovjet film. Kísérőműsorral.

Hétfőtől, március 10-től: 5 és 7 órakor: **Isten és ember előtt.** Nyugatnémet film.

November 7 Művelődési Otthon Ujszeged, du. 4 és 6 órakor: **Halló, itt Gabriella.**

NEMZETI SZINHÁZ

Délután 3 órakor: **Stuart Mária.** — II. Diákbérlet.

Este fél 8 órakor: **Traviata.** — Bérletszünet.

Kedden este 7 órakor: **Vig özvegy.** — Bérletszünet.

Szerdán este 7 órakor: **Carmen.** — Bérletszünet. Silvio Bombardelli vezényletével.

Csütörtök este 7 órakor: **Stuart Mária.** — Odry-bérlet.

Péntek este 7 órakor: **Vig özvegy.** — Bérletszünet.

Szombat este fél 8 órakor: **Hunyadi László.** — Ünnepi előadás. — Bérletszünet.

Vasárnap délután 3 órakor: **Stuart Mária.** — IV. Diákbérlet.

Vasárnap este fél 8 órakor: **Manon Lescaut.** — Bemutató előadás. — Móra Ferenc-bérlet.

KAMARASZINHÁZ

Este 7 órakor: **Az ezerkettedik éjszaka.**

Kedd este 7 órakor: **Szabin nők elrablása.**

Péntek este 7 órakor: **Szabin nők elrablása.**

Szombat este 7 órakor: **Az ezerkettedik éjszaka.**

Vasárnap este 7 órakor: **Az ezerketedik éjszaka.**

BÁBSZINHÁZ

Délelőtt fél 11 órakor: **Bagdadi tolvaj.** — Kinizsi-bérlet (6).

Délután 3 órakor: **Bagdadi tolvaj.** — Bérletszünet.

MUZEUM

Fehértó élővilága. Móra Ferenc-emlékkiállítás. Szeged és a magyar irodalom 1848-tól napjainkig. Gyermekjátékok egykor és most (Roosevelt tér). Nyitva hétfő kivételével mindennap de. 10-től este 18 óráig. Múzeumi Képtár (Horváth Mihály u. 5.) nyitva hétfő kivételével mindennap de. 14 órától 18 óráig.

— **Gazdagyűlést tartanak ma,** vasárnap délután 2 órakor Mihálytelken, a Móricz Zsigmond Művelődési Otthonban. A gazdagyűlésen több fontos kérdést megbeszélnek és újjáválasztják, illetve kiegészítik a gazdakör vezetőségét, hogy feladataikat az eddiginél jobban végezhessék.

— **Öt egyfelvonásos** jelent meg a „Szabadság, te szülj nekem rendet" című műsorfüzetben, amelyet most adott ki a Táncsics Könyvkiadó. A műsorfüzet Nagy Lajos, Dobozy [illegible] Soós György és mások egyfelvonásosait és gazdag versanyagot tartalmaz, melyet az április 4-i és május elsejei műsorok összeállításánál használhatnak a művészeti csoportok.

— **ERVIN PISCATOR, a harmincas években merész kísérleteivel nagy feltűnést keltett berlini színházi rendező a svédországi Upsalában Tolsztoj Háború és békéjét vitte színre. A kitűnően rendezett előadást Svédországban az évad legnagyobb eseményének tartják.**

x **Gyerekek, figyelem!** Ma délelőtt 10 órakor nagy mesedélelőtt az Építők Művelődési Otthonában (Kossuth L. sgt. 53.). Bemutatásra kerülnek: Kincsessziget és Grant kapitány című színes mese diafilmek, valamint egy mozgó mesefilm is.

x **Tanácsadások ideje** a Rókusi Gondozási Körben: Csecsemők részére kedden reggel 8 órakor és pénteken délután 2 órakor, terhes anyák részére kedden délben 12 órakor.

x **Társastánctanfolyam** kezdődik a KPVDSZ Központi Művelődési Otthonban (Tolbuhin sgt. 14.) kezdők és haladók részére március 11-én du. 6 órakor. Tanítás kedd és péntek du. 6—8 óráig.

x **Mesedélelőtt lesz** ma 10 órakor a Juhász Gyula Művelődési Otthonban. Benedek Elek Prücsök című meséjét hallják és az Igazi barátság című diafilmet látják a mesedélelőttöt felkereső kispajtások.

ÁLLATORVOSI INSPEKCIÓS SZOLGÁLAT

Szeged város területére:

Március hó 8-tól március hó 15-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasárnap nappal is) elsősegély és nehézellés esetére inspekciós dr. Tiboldy Béla állami állatorvos. Lakása Maros u. 42. sz. Telefon: 35-51.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

AZ A BIZONYOS ABLAK

Megjegyeztem magamnak egy ablakot Szegeden 1956. december 5-én, amikor az utolsókat vonagló ellenforradalom bekergette az embereket az utcáról, hogy ezzel bizonyítsa a nép és a forradalmi munkás-paraszt kormány közötti szakadékot. A trükk ócska volt, Pesten is elsütötték már jóval korábban a dologkerülők és politikai aszfaltbetyárok, s természetesen nem sikerült vele dokumentálni semmiféle kormányellenességet. Mert azzal, hogy egyes éretlen diáklányok drasztikus szavakkal illették politikai kioktatásképpen a békésen sétáló nyugdíjasokat, nem is lehetett mást elérni a dolgozó és gondolkodó állampolgároknál, mint megvetés és útálatot. Ezrek tapasztalhatták, hogy soha olyan lelki és fizikai terror még nem volt ebben a városban, mint amilyet az ellenforradalom próbált meghonosítani a lármázó huligánok meg a mosdatlan cigánylányok felhasználásával.

De kanyarodjunk csak vissza ahhoz a bizonyos ablakhoz, amely mellékes, hogy melyik utcában található, hiszen nem akarok senkinek semmi rosszat. Csak éppen eszembe vágódott egy epizód, amint tegnap megálltam jártomban-keltemben és felnéztem arra az ablakra.

Egy kolleganőmmel róttuk a belvárosi utcákat 1956. december 5-én, tüntetésül az ellenforradalommal szemben. Már-már azt hittük, hogy sikerül délután 4 óráig járkálnunk (az ellenforradalom fullajtárjai 3-tól 4 óráig kényszerítették kapuk alá a megkavarodott lelkű embereket), amikor a szóban forgó ablak alatt elhaladtunk. Természetesen nem felfelé, hanem a lábunk alá néztünk, s nem vettük észre, hogy egy testes asszonyszemély szennyvizet zúdított ránk. Éppenhogycsak félre tudtunk ugrani.

Az első pillanatban hajlandók lettünk volna véletlennek elkönyvelni a dolgot, csakhogy rögtön hallottunk az asszonyság rekedtes és rendkívül gúnyos hangját: »Kell nektek Kádár-kormány?« Mire a szemben lévő hivatal bejáratánál állók kacagni kezdtek, sőt valaki megszólalt: »Mi az, a Délmagyarország mégsem tart a néppel?«

Világos, hogy az illető, aki kiszólt a gyülekezetből, ismert bennünket. Szerettem volna egy-két szóval megértetni vele, hogyan értelmezem én a néppel tartást, de sem időm, sem a hely nem volt alkalmas erre. Lehet, hogy később már ő is úgy ítélte meg a helyzetet, ahogyan általában a kommunisták megítélték, vagyis rádöbbent az igazságra. Ebben az esetben nincs semmi értelme a múlt hánytorgatásának. Az asszony hangjából azonban durvaság és kegyetlenség érződött. Gyűlölete, szinte határtalannak látszott a kormány iránt, a kommunisták iránt, akik megmentették a munkáshatalmat.

Az ötlött fel bennem akkor, hogy ennek a néninek vagy nagyon elvették az eszét a demagógia kokárdás mesterei, vagy nagyon gazdag volt a felszabadulás előtt és az ellenforradalom nyeregbe jutásától remélte csillaga feljövetelét. S most, ahogy tizenöt hónap múlfával ismét felnéztem az ablakra, ugyanazt a kérdést tette fel nekem az emlékezés: vajon tisztességes munkásasszony lakik-e mögötte, akit félrevezettek akkor, s ezért most úgy kell neki a tanító szó, mint egy falat kenyér, vagy valamelyik volt kizsákmányoló éldegél abban a lakásban, olyan ember, aki gyűlöli a pártot, a kormányt, a Szovjetuniót, a dolgos magyar népet, mert megóvta a szocializmus ügyét.

Ha az utóbbi, soha nem bocsátok meg neki.

N. I.

„Aranyat érő" kacsák

Észak-Kazahsztánban, a priisimi szovhozban ünnepre készülődtek. Különösen sok dolguk volt a háziasszonyoknak, akik finom fogásokkal akartak kitenni magukért az ünnepi ebédnél és vacsoránál. Sz. Zsaparova elhatározta, hogy kacsát vág az ünnepre. Mekkora volt azonban a csodálkozása, amikor a levágott kacsa begyében csillogó szemcséket talált! Mi lehet ez? Arany? Igen, arany, 12 gramm csillogó drágafém.

A háziasszony rögtön szaladt a szomszédokhoz a nagy újsággal, s azok egymás után vágták el a kacsák nyakát: hátha ők is »aranybányát« találnak a jószágok begyében. És nem hiába: a szovhozban még három kacsa begye rejtegetett aranyat.

A hír hamar elterjedt a vidéken. Hozzáértő emberek szerint a szovhoz közelében aranylelőhelynek kell lennie, s a kacsák ugyanúgy elnyelték az aranyrögöcskéket, mint a kavicsokat, amelyek sajátságos kis »malomkövek«-hez hasonlóan — elősegítik az emésztést.

Fotokiállítás Szegeden

A Magyar Fotoművészek Szövetsége évről évre megrendezi Magyarországon a Nemzetközi Művészi Fényképkiállítást.

Az első ilyen rendezvény a múlt év őszén zajlott le Budapesten. Az érdeklődés méretére és az óriási közönségsikerre jellemző volt, hogy a Nemzeti Szalon épületének teherbírását a szó szoros értelmében »megviselte« a hatalmas látogatottság. Mintegy 75 000 fő nézte végig a kiállítást, amely abszolút rekordnak számít a budapesti művészeti kiállítások történetében.

A kiállítás iránt vidéken is nagy érdeklődés nyilvánult meg, számos kérés jutott el a szövetséghez a kiállított anyag vidéki bemutatása iránt. (A Délmagyarország hasábjain is olvashattunk annak idején ilyen értelmű kívánságot.) Ennek azonban eddig számos akadálya volt.

Az idei, II. Nemzetközi Művészi Fényképkiállítás pályázati kiírásánál azonban a szövetség már figyelembe vehette a vidékiek kívánságait is, s elhatározta, hogy ezúttal a kiállítás teljes anyagának bemutatásával Budapest után vidéken először a Szegedi Fotoklubot bízza meg. A klub vezetősége már meg is kezdte a szervezési munkát. A legnagyobb gondot eddig egy e célra megfelelő helyiség megszerzése okozta. Ezt a problémát a KISZ városi bizottsága segített megoldani azzal, hogy a kiállítás időtartamára: ez év november hó 15-től 30-ig rendelkezésre bocsátotta a Sztálin sétány 7. szám alatti épülete nagy részét. Így igen reprezentatív keretek között, a nagy kultúreseményhez méltó módon mutathatja be majd a kiállítást a Szegedi Fotoklub.

Egyébként a múlt évi nemzetközi kiállítás anyagát, mintegy 400 felvételt, a közeljövőben fogja bemutatni a Szegedi Fotoklub diapozitíveken.

Nyereségrészesedésből takarékbetét

Országszerte már számos üzemben fizették ki a nyereségrészesedést. *Az eddigi kifizetéseknek mintegy 50 százalékát a dolgozók kívánságára takarékbetétkönyvben adták ki.*

SPORT

Sorsdöntő mérkőzés előtt a SZEAC

— Ma délután: SZEAC—Diósgyőr Szegeden —

Ma délután a felsőtiszaparti SZEAC-stadionban játssza a szegedi NB I-es csapat a tavaszi idény első hazai bajnoki mérkőzését a Diósgyőri VTK csapatával. A mérkőzést érthetően nagy érdeklődés előzi meg a szurkolók körében, akik még nem veszítették el reményüket abban, hogy a SZEAC jövőre is a Nemzeti Bajnokság első osztályában szerepelhet.

Azt azonban mindenki egyöntetűen elismeri: a bennmaradás szempontjából sorsdöntő jelentősége van a mai találkozónak. És itt a sorsdöntő szó már nem csupán pszichológiai szempontból értendő, mert e mérkőzés eredménye nem a további mérkőzésekre való lelki felkészülés miatt fontos. Egyszerűen arról van szó, hogy a legoptimistább számítások szerint is szükség van a mai mérkőzés mindkét pontjára ahhoz, hogy a bennmaradást ki lehessen harcolni.

Nem kétséges, hogy a mérkőzés fontosságát kellőképpen átérzik a játékosok is, s ezért feltételezhető, hogy teljes tudásukat latbavetve küzdenek ma délután a győzelemért. Ez esetben pedig igen jó mérkőzésnek lehetünk tanúi, hiszen a diósgyőriek is nyilván mindent elkövetnek, hogy bebizonyítsák: őszi jó szereplésük nem a véletlenen múlott.

Talán még soha nem volt annyira igaz viszont az a megállapítás, hogy a győzelem kivívásában nagy szerepe lehet a közönségnek is. Ha a szurkológárda a csapathoz hasonlóan kilencven percen át szinte együtt küzd a játékosokkal a győzelemért, teljes »hangbedobással« bíztatja a csapatot — ez mindenképpen elősegítheti a sikeres szereplést.

A Salgótarjánban szerepelt csapatban mindössze egy helyen lesz változás: Nyári lesz a balszélső. Ennek megfelelően az összeállítás előreláthatólag így alakul: Hódy — Benák, Pertőrő, Vass — Baráth, Janka — Polyvás, Hajós, Rábay, Gilicz, Nyári.

Mint a fővárosi lapokból is értesültünk róla, a diósgyőriek kétezer szurkolójuk kíséretében jönnek Szegedre. Mi szeretettel köszöntjük városunkban ezeket a lelkes drukkereket, akik fáradságot nem kímélve ilyen hosszú útra is elkísérik kedvenc csapatukat. Ez alkalommal viszont azt kívánjuk nekik: ne vegyék rossznéven tőlünk, szegediektől, ha csapatuk vereséggel távozik városunkból, a győzelem felett érzett öröm elmaradásául kárpótolják magukat ízletes szegedi halászlével.

A mérkőzés egyébként délután 3 órakor kezdődik, játékvezető a tatabányai Emsberger lesz, aki eddig mindig közmegelégedésre vezette csapatunk mérkőzéseit. Reméljük, ma is így lesz. Negyed kettőkor a tartalékcsapatok találkoznak.

(Markovits felv.)

Már huszonöt éve izzítja a vasat Kovács László, a tápéi hajójavító telep kovácsa: neve, mestersége azonos. A rőt lángok mindennap barnítják arcát, de — mint fényképezés közben tréfásan megjegyezte — »Még ifjú a lelkem«. Jelenleg is közel egymillió forint értékű munkának kovácsolását vezeti — ifjú szívvel.

Mai sportműsor

LABDARÚGÁS

SZEAC-pálya: negyed 2 órakor SZEAC II.—Diósgyőri VTK II., tartalékbajnoki, Gyarmati, 3 órakor Szegedi EAC—Diósgyőri VTK, NB I bajnoki, Emsberger (Kovács R., Geréb).

Dózsa-pálya: fél 9 órakor Sz. Spartacus—SZVSE, ifjúsági barátságos, Márton (Somogyi), fél 11 órakor Szegedi Spartacus-Vasas—Kiskunfélegyházi Honvéd, NB III, Dukai (Pengő, Széll F.).

Dorozsma: 1 órakor Dorozsma—Sz. Építők, ifjúsági, Párkányi (Harkai), 3 órakor Dorozsma—Sz. Építők, NB III, Stark (Szeghő, Süle).

Vasutas-pálya: 9 órakor Sz. Postás—Sz. Juta, ifjúsági, Ábrahám (Kozár), fél 11 órakor Sz. Postás—Sz. Juta, megyei I. o., Bokor (Rácz J., Miskolczi).

SZEAC külső pálya: 9 órakor KAC—Alsóvárosi MÁV, ifjúsági, Markovics (Szász L.), háromnegyed 11 órakor KAC—Alsóvárosi MÁV, megyei I. o., Dobos (Megyeri, Vadász).

SZAK-pálya: fél 9 órakor SZAK—Deszk, ifjúsági, Vörös B. (Gém), fél 11 órakor SZAK—Deszk, megyei I. o., Ungi (Flórián, Vörös).

Kinizsi-pálya: fél 9 órakor Móraváros—Sz. Dózsa, ifjúsági, Sári L. (Sebestyén I.), negyed 11 órakor Móraváros—Sz. Dózsa, megyei I. o., Prónai (Vadas, Kasza).

UTC-pálya: 1 órakor Ujszeged—Derekegyháza, ifjúsági, Zsarkó (Gém), 3 órakor Ujszeged—Derekegyháza, Nagy I. (Bálint A., Flórián).

Textilművek-pálya: háromnegyed 9 órakor Sz. Textil—Mindszent, ifjúsági, Bodor (Király I.), háromnegyed 11 órakor Sz. Textil—Mindszent, megyei I. o., Szabó L. (Rácz Gy., Király).

KOSÁRLABDA

Háromnegyed 11 órakor a Rókusi Tornacsarnokban bonyolítják le a SZEAC—Szombathelyi Haladás NB I-es férfimérkőzést. Előtte az SZVSE—Sportiskola megyei bajnoki férfi, utána pedig a SZEAC—Kecskemét NB II-es női mérkőzésre kerül sor.

TEKE

Vasárnap a Postás-pályán a Kecskeméti Vasassal játszik NB I-es tekemérkőzést az Építők, délután 1 órai kezdettel. Az UTC—Kecskeméti Építők NB I-es mérkőzésre a SZAK-pályán kerül sor 3 órakor. A Vasutas-pályán délelőtt fél 11 órakor lesz az SZVSE—Bp. Elektromos férfi tekemérkőzés.

BIRKÓZÁS

Délután három órakor a Vasutas-pályán rendezik meg az SZVSE—Nagykőrösi Kinizsi felnőtt és ifjúsági birkózóversenyt.

Délelőtt NB III-as mérkőzés a Dózsa pályán, délután Dorozsmán

A mai nap labdarúgóműsora a délutáni NB I-es találkozón kívül más érdekességet is tartogat a szurkolók számára. Délelőtt fél 11 órakor a Hunyadi téri Dózsa-pályán a Szegedi Spartacus-Vasas NB III-as csapata a Kiskunfélegyházi Honvéddal méri össze erejét. A Spartacus barátai nagy érdeklődéssel várják, hogy a gyengébb kezdés után vajon hazai pályán sikerül-e megszerezni a győzelmet a jóképességű együttesnek.

Délután »helyi rangadó«-nak számító mérkőzés lesz Dorozsmán a helyi NB III-as csapat és a Szegedi Építők együttese között. Ez a mérkőzés is komoly érdeklődésre tarthat számot, annál is inkább, mert a dorozsmai együttes is szegedi csapatnak számít a szegedi labdarúgószurkolók körében.

Bíróverésért kéthónapi börtön

Mint a »Petőfi Népe« írja, ősszel a Szentesen lejátszott Szentesi Kinizsi—Hódmezővásárhelyi Dózsa mérkőzés befejezése után a pályáról az öltözőbe tartó Rozsnyai József játékvezetőt egy ittas néző, Kőrös Sándor szentesi asztalos, hátulról elébe ugorva arcul ütötte.

Rozsnyai József játékvezető feljelentése alapján a szentesi járásbíróság most tárgyalta az ügyet és garázdaság bűntette miatt Kőrös Sándort kéthónapi börtönre ítélte. Ez a két hónap azonban öt hónapot jelent, mert Kőrös Sándor verekedés miatt a múlt év tavaszán háromhónapi feltételesen felfüggesztett börtönbüntetést kapott, amit szintén ki kell töltenie.

A verekedő szentesi szurkoló ügyéből sok vérmes drukker is okulhat.

Apróhirdetések

ADAS VETEL

„Olgyai"-festmény eladó. Telefon 36-09. Érd. reggel 7—8 óra között. 2101

Gyermekkocsi, alig használt, fehér, — mély, kisipari gyártmány igényesnek is megfelelő, eladó. — Zárda u. 5/b. fldsz. bal. 2183

125-ös Danúvia motorkerékpár, teljesen új, még bejáratlan állapotban, eladó. Hajnóczy u. 30. Fogorvos. 2238

200 kg-os hízott sertés eladó. Kormányos u. 32. 2242

10 hónapos süldő eladó, 1 sodronyos vaságy matraccal. Érd. Pille u. 6. sz.

Jó állapotban lévő 100 cm³ Csepel motorkerékpár eladó. Galambos, Felsőtiszapart 33. 2245

Vadonatúj nagyméretű keményfa kombinált szobabútor sürgősen eladó. — Deszk, Május 1. u. 34/b. Király József. x2246

500-as oldalkocsis Harley Davidson olcsón eladó. Lékai u. 8 II. Kórházzal szemben, Szögi. 2250

Nagyobb mennyiségű kukoricaszár olcsón eladó. Táncsics Termelőszövetkezet, Kecskéstelep. 2251

Közelellős tehén eladó. Tápé, Tolbuhin u. 5. 2251

Egy alig használt Danúvia Csepel eladó sürgősen. Juhász Gyula u. 22. 2291

Eladó 20 mázsát bíró gumiskocsi, 12 éves igásló olcsón. Öthalmi út 2. 2253

Eladó kombinált szobaberendezés, — Orion-rádió, mikronormál lemezjátszó. Petőfitelep 40/1222.

250-es NSU motorkerékpár príma állapotban eladó. — Pásztor u. 33. 2082

Elköltözés miatt bútorok és egyéb háztartási cikkek, zenegép, stb. eladók. — 9—17 óráig. Winkler Hugóné, Szeged, Jókai u. 1. udvari feljárat. 2222

Sürgősen eladó 4 kat. hold 700 n-öl akácfás erdő, 1000 n-öl szőlő. Érd. lehet Kazi Antal, Ruzsa 290. sz. 2254

Hálószoba, világos, keményfa, szép sublót eladó. Klapka tér 3.

Motorcsónaktest, 5 személyes, mahagórifából eladó. Szent Miklós u. 7.

LAKÁS

Orvosházaspár albérleti szobát keres. „Gyermek nincs" jeligére a kiadóba. 2237

Budapesti lakásom szegediért cserélem. Érd. Kelemen u. 3. szabó. 2239

Keresünk egy szoba, konyhás lakást, lehetőleg fürdőszobást költségmegtérítéssel. „Nyár" jeligére a kiadóba. 2249

Különbejáratú bútorozott szobát keresek magas díjazással. „Orvostanhallgató" jeligére a Hirdetőbe.

Egyszoba, konyhás lakást keresek — azonnalra. „Költséget fizetem" jeligére Takaréktár u. Hirdetőbe.

Jövedelmes házfelügyelői lakásom elcserélném főbérletivel. Szent Mihály u. 9.

INGATLAN

Ülles község, Rózsadűlőben 17 kat. hold szántó tanyával eladó, parcellánként is. Érd. Bordány, Kossuth u. 51. sz. x

Ujszegeden a Nagykirálica-dűlőben 380 n-öl gyümölcsös eladó. Érd. Makra Mihály, Uj-Petőfitelep 51. u. 1180. 2086

Sándorfalvi kövesút szélében egy hold föld eladó. Érd. Szél u. 10. sz. 2240

Modern kétszobás, összkomfortos családi ház eladó. Debreceni u. 19. Érd. csak hétfőn 9—3-ig. 2247

Ház, 3 szobás lakásátadással eladó. Hunyadi tér 10.

Ujszőregen a lövöldénél 434 n-öl házhely eladó vagy házrészért elcserélhető. Érd. Alsóároson, Földműves u. iskolánál. Godánál. 2035

Eladó ház Röszkén, Felszabadulás u. 67. szám alatt. 2057

Egy hold 80 négyszögöl matyontúli szántó eladó. Érd.: Szabadsajtó u. 22. szám. 2168

Baktói dűlőben 2 kat. hold 1310 n-öl föld eladó. Érd. Kossuth L. sgt. 61. szám. Nagyéknál. 2140

Egy ház eladó 2 kis lánc földdel. Nemzetközi út szélében. Érd. Kecskéstelep, Zombori u. 39. 2231

Családi ház, kényelmes beosztású, artézi kút, villany bevezetve, gazdálkodónak megfelelő, melléképületekkel azonnal beköltözhető, eladó. Dorozsma, Kisfaludy u. 21. 2052

EGYEB

Gondozását elvállalnám idősebb nőnek, vagy férfinek lakásért. Kereskedő házaspár. „Igényesebb" jeligére kiadóba. 2072

Elveszett sötétkék kosztümkabát a Hámán Kató utcán péntek du. 6 órakor. Kérjük a becsületes megtalálót, Alsónyomás sor 3. szám alatt jutalom ellenében leadni szíveskedjék. 2243

II. 5 és 19 között 4528. sz. takarékbetét könyvemet elvesztettem. Kérem a becsületes megtalálót, juttassa el Mátyás tér 26. sz. alá. Jutalomban részesül. 2053

Elveszett pénteken este a Szabadság Moziban egy fekete számlapos Melxner gyártmányú karóra fém karkötővel. A becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Veresács u. 35. alá. 2241

Kereskedősegédet azonnali belépésre felvesz a Szatymazi Földművesszövetkezet.

PEDAGÓGIAI Főiskola üzemi konyhája vizsgázott szakácsot keres ebéd főzésére. Jelentkezés 8 órától gazdasági hivatal 11. sz. szobájában. Szeged, Április 4 útja 6. sz. A Főiskola férfi hivatalsegédet is keres azonnali felvételre.

Gyümölcsfacsemete lerakathoz forgalmas helyen helyet adok és bizományban kezelem. Gyulai, Kálvária sor 6.

A FÖLDMŰVESSZÖVETKEZET értesíti azokat a termelőket, akik még pálinkát akarnak főzetni, azok márc. 15-ig felétlenül jelentkezzenek a szeszfőzdében, mert márc. 20-án előreláthatólag a szeszfőzde leáll s későbbi időpontban munkát vállalni nem tud.

Csak 3 napig nyitva!

A 70 éves Újszegedi Kender- Lenszövő V.

árubemutató kiállítást rendez

a METESZ-helyiségben, Széchenyi tér 3. (Központi megállónál.)

Nyitva:
márc. 9, vasárnap 12—19 óráig,
„ 10, hétfő 10—18 óráig,
„ 11, kedd 10—18 óráig,

NEONfényreklám

a legjobb hirdetés

Délmagyarországon a szerelést és javítást végzi,

Villamosipari KTSZ, Szeged.

Hétfőn, f. hó 10-én nyílik a **motorkerékpár** és

KERÉKPÁR KIÁLLÍTÁS

árusítással egybekötve, az **Anna kúti pavilon**ban.

Ujtípusú motorkerékpárok bemutatása.

Belépés díjtalan.

Napraforgó termelők!

Értékesítési szerződést lehet kötni napraforgó magra a terményátvevő helyeknél május hó 15-ig

Az értékesítési szerződéssel lekötött napraforgómag **ára 285 forint mázsánként.**

A termelő minden lekötött mázsa után **80 forint kamatmentes előleget igényelhet,** amely a szerződés megkötésekor azonnal kifizetésre kerül.

A szerződéssel le nem kötött napraforgómag ára 275 forint mázsánként. x 730

Szappanfőző szakmunkást

felvesz szegedi iparvállalat. Jelentkezéseket „Gyakorlott" jeligére Hirdetőbe kérjük.

Helybeli munkák végzésére gyakorlott

kőműveseket felvesz

a Szegedi Tatarozó és Építő Vállalat, Mikszáth Kálmán u. 1.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt szegedi lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Szerkesztőség: Szeged, Sztálin sétány 10.
Telefon: 35-35 és 30-03
Éjszakai telefon: 35-06 és 34-38
Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 3.
Telefon: 31-16 és 35-00
Terjesztik a megyei postahivatal hírlaposztálya és a hírlapkézbesítő postahivatalok

Szegedi Nyomda Vállalat
Felelős vezető: Vincze György

Ára: 4 Ft

Kapható: Postahivataloknál, kézbesítőknél és hírlapárusoknál